

Taxa postája... Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj, Str. Baron L. Pop...

UJ KELET

ZSIDÓ NAPILAP

Director-Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő... Ara 5 lej

Chamberlain kettős arca

A chamberlaini angol politikát megérteni magának az angoloknak is nehéz feladat; kettősen nehéz megérteni tehát a kontinensen.

Pár hét múlva azonban, amikor a Harmadik Birodalom csapatai készenálltak arra, hogy át lépjenek a csehszlovák határokat...

Egyszerre mindenki Eden jakobi hangját érte ki Chamberlain ézsau magatartása mögött...

Azóta a chamberlaini kettősség gyakorlati megnyilvánulása még elsodálkozottabb és egyben még meggyűtőbb alakot öltöttek.

Baldwin valamikor azt mondotta, hogy Anglia határai a Rajnával kezdődnek. Chamberlain - ugy látszik - ambiciózusabb és az európai angol érdekek határzónáját a Fekete tengerig akarja kitolni.

Ennek az anyagi szándéknak utjai azonban az Arany köveivel vannak kiköveztve - ősi angol szokás szerint.

Chamberlain az angol gyakorlatilag eleven érzékével tapintott rá a Duna-medence kérdéseire, amelyek főleg gazdasági természetűek.

Eppen ezért érthető, ha Anglia balkáni pozícióinak megerősítését a pénz költésének felhasználásával kezdi és a gazdasági érdekvédelem mellet alaposabb kiszélesítésével fogja folytatni.

Az első kísérlet sikerült. A londoni City által Ankarának nyújtott hatalmas beruházási kölcsön Törökországot szoroson vonta be az angol világpolitikai érdekkörébe.

Ennek a határozottságnak egyik igen jelentős momentumja Tatarscu királyi tanácsos londoni tárgyalása, valamint az a komoly forrásból jövő híradás, mely szerint Anglia nagy kölcsönöket haját elhelyezni a juosztáviai és görögországi pénzpiacokon is.

E kölcsönök jelentőségét talán Olasz- és Németország, a félelmetes tengely teljes pénzügyi és gazdasági kimerültségén mérhetjük fel helyesen.

Már pedig az államok és különösen a kis-

Megegyezés a spanyol benemavalkozás kérdésében?

A benemavalkozási bizottság keddi esti ülésén, hir szerint, létrejött a megegyezés úgy az olasz önkéntesek hazaszállítása, mint az ellenőrzés kérdésében. Semleges bizottság vizsgálja felül a hajók bombázását

London, jun. 21. A cseh kérdés átmeneti elsimítása nem hozta meg a nemzetközi politikában a várt nyugalmat. A spanyol polgárháború megoldatlan problémái az állandó nyugtalanság és idegesség atmoszféráját almentálják a külügyi hivatalokban.

A kérdés likvidálását sürgette utóbb a francia diplomácia is, amely a benemavalkozás vonalától nem tért ugyan el, de amelynek mégis figyelemmel kellett lennie - különösen képpen a francia határvidék bombázása után arra az atmoszférára, amelyet nemcsak a kommunisták, hanem a népront más frakcióinak képviselői is igyekeztek teremteni a beavatkozás mellett.

Elhangzott az a javaslat, hogy Anglia, Franciaország, Olaszország és Németország képviselőiből alakított bizottság utazzék Spanyolországba az elszállítás keresztülvételének ellenőrzésével kapcsolatban.

Összeül a benemavalkozási bizottság

London, jun. 21. A Reuter ügynökség jelenti, hogy a benemavalkozási bizottság ma délelőtti ülésén kelendő eredményre jutottak. Sikerült megegyezést létrehozni az összes fontosabb kérdésekben.

Chamberlain az angol tömegek felé feltett len békepolitikájának zászlaját lengeti. Edent azért monasztette, mert állítólag utjában állott ennek a békepolitikának.

Chamberlain békét akar a tengellyel, de ezt a békét nyomós érvekkel, alaposan előkészített határai átosorportossákkal akarja elfogadhatóvá tenni, éppen a békébontó szándékaival szemben.

E politika lényege: kivonni a kelet európai országokat a tengely befolyása alól és az angol befolyást megszilárdítani a dumai országokban.

Már pedig az államok és különösen a kis-

polgárháborúból kikerülő Spanyolország őrizze meg függetlenségét. A baloldali képviselők évszível szemben, hogy Franco győzelme olasz és német befolyást jelentene a Gibraltáriban és az afrikai partokon.

Az angol és francia kormányok mindenesetre egyetértettek abban, hogy a benemavalkozásnak általános érvényét kell szerezni. Ha Chamberlain oly tulságosan tartózkodó választ adott a minap az angol hajók bombázása ügyében elhangzó interpellációra, úgy emögött nyilvánvalóan már az angol külügyi kormányzat akciója húzódott meg.

Az angol és francia kormányok mindenesetre egyetértettek abban, hogy a benemavalkozásnak általános érvényét kell szerezni. Ha Chamberlain oly tulságosan tartózkodó választ adott a minap az angol hajók bombázása ügyében elhangzó interpellációra, úgy emögött nyilvánvalóan már az angol külügyi kormányzat akciója húzódott meg.

Elhangzott az a javaslat, hogy Anglia, Franciaország, Olaszország és Németország képviselőiből alakított bizottság utazzék Spanyolországba az elszállítás keresztülvételének ellenőrzésével kapcsolatban.

Míg „elvbem” elzárkózást hirdetett az angol miniszterelnök Kelet-Európa felé, gyakorlatilag szélesre tárja a kontinentális angol befolyás kapuit, olyan szélesre, amilyenre nem volt példa a világháború utáni angol külpolitika történetében.

Anglia versenyre kelt Franciaországgal a balkáni befolyás kiépítésében és megszilárdításában, helyesebben a francia befolyás átáramlásában és egyben részvállalásában.

Ma még a kezdetnél tartunk, de a jelenség maga kétségkívül érdekes és talán kissé meggyűjtató számunkra. Annál meggyűjtatóbb, minél inkább az érdekek szövevényét, semmint az érzelmeik zárzavarát sejtjük mögötte.

VILÁG TUKRE

A mai Perzsia

Iran és fővárosa Teherán tegnapról mára nagyot változott. Teherán a tegnap még ázsiai keleti város ma jórésztben modern nagyváros. Rengeteg építettek az utolsó két évtizedben.

Az Avenue Pachevin óriási kert közepén a sah palotája, Reza Paclvi kán ma hatvanéves és egyike a mai kor legerélyesebb embereinek. Szorgalmas, vasakaratu és erőskezű. A rabló nomád, kurd és más lovas törzsekből ő tudott dolgozó embereket teremteni.

Perzsia háromszor olyan nagy, mint a német birodalom és napokon keresztül haladnak néha az autók anélkül, hogy nagyobb várost vagy községet érintenek. Az utmentén teaházak állnak, amelyekben az utasok teát és pilavot kapnak.

Érdekes, hogy Teheránban nagy európai kolónia él és mégis minden európai ismeri egymást. Igen sok jugoszláv iparos dolgozik Teheránban. A dán-svéd Kampsax vasutársaság ezer kilométer hosszú vasutvonalat épített, amelynek déli vonala Teherántól a perzsa öbölre már rég elkészült, míg az északi vonal, amely a Káspi tengert köti majd egybe Teheránnal most van építés alatt.

Tebrisz, Perzsia harmadik nagyvárosa, csodálatosan szép, egészen európaias és mégis olcsó áron már gyönyörű házat lehet vásárolni szép kerttel. A kertek mindenütt magas kőfal veszi körül és a ház keleti szokás szerint a kertben áll. Minden kert közepén van egy nagy vízell teli hazen. Egy ilyen ház évi bére 12-15 toman. Nyolc toman egy angol font, tehát ezekben a csodálatos házakban igazán olcsón lehet lakni. Az élelmiszer sem drága de a kisembereknek ott is takarékoskodni kell. Nevetségesen olcsón lehet vásárolni

ek

römet okoz is"

annes Bippus I. B. (Alba) majd folytak

Gastro D. gyógytegek egész tömeges mindenképpen megmorogások, görögcsodálatlannak tartottatiban, olyannyira községnökben a bógyszerrel szembeemötöt okoz ilyen hitem sziveskedjenekával 2 üveg Gastró hogy kurámat foly

nyenek, mikről gyóés májbetegék rőesen is meggyőzőnlják.

gyógyszertárakba postán megrendemellett Császár E. uestri, Calea Vio

tek egy hálókozsttaláltak. A halottakkedett. Yellowstonre a szerencsétlenullára találtakti katasztrófa egyi

zláv paktum,ániát is megnyerni

Daily Mail arról szóvia és Olaszországlétre, amelyet Cianopei találkozása eredigoronan beilleszkeleypolitikába. A szerengertől az Adriai tenonják az új szerzőonkivül Görögorszáát és Törökországotzrődésben való rész

ojkoltálja netek árúil

A szudetanémetek követekezőket írjaak vannak arról,óság bojkottálja a hatatok árúikeit. A nyorkban érezhető, a többi városokban a és Amerika árúanémét árúikek kerepet, ezért nemha a szudetanémetottal fognak vála

nden had-tellenné tesz upánok közé rterület

án forrásból jelentik, a tizedrésze folyik sze újabb mediet eu vasutvonal men-Hankeu városának területet és a Kaj-ernyire levő területig telenek voltak kiür-a japánoknak sem áll Valószínű, hogy a an oty széles árterü-állasztani, amely le-nden hadművelet- n folyik még bizo-

CLUJ NYOMÁSA

PRIMAT

ezüst ékszereket, finom művi ezüst dobozokat és csodás gyöngyöket, amelyeket a perzsa öbölben halásznak. A szép perzsa selyemszönyegek szintén olcsók.

A teheráni bazar keletnek legnagyobb és legrégebb kereskedelmi gócpontja. Még ma is India, Tibet, Afganisztán karavánjainak találkozó helye. Órákon keresztül vonulnak minden irányból a tevekaravánok Teherán felé.

A bazárban minden keleti kincset meg lehet találni. Szönyegetek épp úgy, mint prémeket, ékszereket.

Perzsa politikai életéről már eleget írtak az újságok, de azt kevesen tudják, hogy a politikai életben az Eszvandari-család viszi a vezető szerepet. A család feje M. Eszvandari, a parlament elnöke, két fia a sah családjából nősült. Az egyik Achmed Ali Eszvandari százados-orvos, Iran legjobb nőorvosa. A másiktól azt mondják, hogy a legszebb perzsa férfiak egyike. Mindkettő nagyműveltségű, európai kultúrájú ember. A sah az európai kultúrát akarja Iranban meghonosítani, az ő kívánságára épül a vasútvonal, ami esztendőkre száz meg száz európainak ad majd kenyeret. Minden esztendőben többszáz irani ifjút küldenek Németországba és Franciaországba tanulmányutra. Az utóbbi években a konjunktúra nagyon megjavult. Gyárak, utak, hidak épülnek. Új olajforrásokok fedeztek fel, ami megint sok európai szakembernek ad kenyeret. Egy európai család már havi száz tomanból megélhet, a vasútépítésénél az európaiak átlagos fizetése 350-400 toman. Természetesen a magasabbranu hivatalnokok, főmérnökök többet kapnak. Érdekes a vasútépítő mérnökök élete. Sátrakban élnek télen-nyáron, szolgát meg szakácsot a vasúti minisztérium ad. Tulajdonképpen más kiadása az európaiaknak itt nincs, csak az élelmezés, ami legfeljebb 40 tomanba kerül havonta.

Csodálatos ennek az országnak a gazdagsága. Megterem itt a rizs, gyapot, narancs, füge, gránátalma, alma, körte és egy piros gyümölcs, ami a paradicsomhoz hasonlít és édeskés-fanyar íze van. Perzsiában még ma is elég nagy számban élnek a parzik. Teherántól nem messze áll a hallgatósi torony. Tragikus hely. Agyag épített torony, ide fektetik a parzik halottaikat és a holttesteket száz és száz keselyű takarítja el. A keselyűkön kívül még külön madárerdeksége Teheránnak a hollósereg. Ezer és ezer fekete holló tanyázik az orosz követség óriási fái.

Nem lehet ezt a vázlatos irani riportot ezzel a melábusz akkorddal befejezni. Nem a hollók és nem a keselyűk Teherán szennézői, hanem az autók és a tevekaravánok. Luxusautók suhannak el méltóságon ügöző, bánatos szemű tevők végtelen sorai mellett és így találkozik Teheránban a tegnap és a ma.

(v. h.)

Az ország legolcsóbb gyógyfürdője:

Sangheorge de Mures

Targu-Muresről reggel 8-tól állandó autóbusszjárat. Jód- és sófürdő, amelynek gyógyhatása felülmúlhatatlan. 50 százalékos vasuti kedvezmény.

Új könyvek: 1/2 ár:

	füzve	kötve
Kästner: Lirai házipatika	53.-	79.-
Mann Thomas: Wälsungvör	30.-	59.-
Muschler: A Szajna ismeretlenje	27.-	53.-
Fourtales: Onopin, a zorigora poéta	63.-	—
Reeves: Chaplin	43.-	63.-
Schoner: Marika kérdi, miért	43.-	—
Szilárd—Undi: Szép vagy diákélet	43.-	—
Tompa Mihály: Virágregék	53.-	73.-
Földi Mihály: Kiáltás a válságból	33.-	—
Mohácsi: Lidércke (Madáchné)	—	43.-
Nagy Endre: Szerelmek kalauza	33.-	—
Nagy Endre: A kabaré regénye	—	50.-
Rédey: Kassayné ifjasszony, féltörkötés	—	79.-
Schöpplin Aladár: Ady	—	33.-
Szeifulina: Egy kuruzsló élete	—	46.-
Mai Orosz Dekameron	—	59.-
Mai Japán Dekameron	—	59.-

Lepage CLUJ
Postán utánvételt.

Nagy Palesztina-vita az angol alsóházban

A vita szónokai egyöntetűen követelték a kormánytól a palesztinai zsidó bevándorlás korlátozásának megszüntetését és a Zsidó Nemzeti Otthon építésének gyorsabb és hatékonyabb előmozdítását

London, június 21. Malcolm Macdonald gyarmatiügyi miniszter alsóházi nyilatkozata, amelyről beszámolt már az Uj Kelet élénk visszhangot keltett az angol közvéleményben és az alsóházban is szenvedélyes vitára adott alkalmat. A vitáról alábbi tudósításunk számol be:

Morgan Jones munkáspárti képviselő azon kívánságának adott kifejezést, hogy a parlament jelentse ki, miszerint Palesztina felosztása kérdésében nem köti semmilyen kötelességet. A parlamentet — mondotta — július végén elnapolják és csak ősszel fog újra összeülni. Ezért kívánatos volna, hogy a gyarmati miniszter biztossítsa a Házat arról, hogy ezen időpontig semmilyen döntő lépés nem történik a felosztás irányában.

Morgan Jones meginterpellálta a kormányt, hogy mi a jelenlegi hivatalos magatartása a bevándorlás kérdésében. Az eviani konferencia — mondotta — kizárólag a németországi, illetőleg ausztriai menekültek kérdésével fog foglalkozni, de nem lehet erről a kérdéssel tárgyalni anélkül, hogy mérlegelnék a lengyelországi és romániai kivándorlók ügyét, akiknek száma 100-150 ezerre rug már. Rendkívül kívánatosnak tartom, hogy a lehető legelőrebb időn belül kibővítsék a palesztinai bevándorlás kereteit. Mit tett a kormány az ugynevezett Negev-terület termékkennyé tételére. Ha igaznak bizonyul az a feltevés, hogy Palesztinának ez a része öntözhető terület, akkor ott sok zsidó számára lehet telepítési lehetőséget teremteni.

Az ausztriai zsidók tragédiája

A következő szónok James de Rothschild volt.

— Mint minden ember — mondotta — úgy én is mélyen fájjalom a palesztinai gyilkosságokat és remélem, hogy a kormány legújabb intézkedései, különösképpen az ország északi részén épített Tegart-kerítés rövidesen normális helyzetet fog teremteni Palesztinában.

— Az ausztriai zsidóság tragikus helyzete következtében igen magasra nőtt azon bevándorolni akaróknak a száma, kiknek hozzátartozóik vannak Palesztinában. Ezen kategória számára azonban csak kétszáz certifikátot szavaztak meg erre a félre és ezt a kvótát már ki is használták. Palesztinában ezidő szerint hétezer ausztriai zsidó él, akik ki akarják hozni hozzátartozóikat. Kérem a gyarmatiügyi minisztert, hogy ezt a 153 certifikátot, amely a márciusban lejárt félévi határidőről visszamaradt, a hozzátartozók kvótájához csatolja. Mísem jellemzőbb az ausztriai zsidók szenvedéseire, mint a következő eset: Egy hetvennégy éves asztronóm, akinek férje öngyilkos lett és két fia hirtelen eltűnt — és tudjuk mit jelent ez — Palesztinában él egyik veje, aki ki szeretné őt hozni magához. Ez azonban nem lehetséges, mert a hozzátartozók számára megállapított kvóta kimerült. Egy másik eset: Egy embert minden ok nélkül letartóztattak az uccán és Dachauba vitték. Palesztinában élő rokona ki szeretné vinni őt, de ez sem lehetséges, mert nincs certifikát.

A miniszter válasza

Több képviselő felszólalása után a gyarmatiügyi miniszter válaszolt, és többek között a következőket mondotta:

— Morgan Jones képviselő urnak azt felelhetem, hogy a kormány tudatában van a ház magatartásának a felosztás kérdésében. Bizonyos, hogy nem kerül sor a végleges elhatározásra, amíg a Ház nem nyilvánította véleményét ebben a kérdésben. Biztosíthatom a képviselő urat, hogy a Ház szempontjait és előjogait ebben az irányban teljes mértékben megőrizük.

— A bizottság által javasolt felmérése az országnak megkezdődött. A Jordán völgyi és transzjordániai mérések költségeihez 44 ezer fonttal járult hozzá a kor-

mány. Számos kutatást akartak. A vizsgálatról és annak konkluzióiról ma még nem mondhatok többet.

— Rothschild képviselő urnak a Tagert-kerítést illetően a következőket mondhattam: A kerítés nem követi pontosan a határt és nem az a célja, hogy egyes helységeket védjen, hanem hogy megakadályozza a banditáknak és fegyverszállítványoknak az országba való becsempészését. A kerítés ezért a stratégiai szempontokból legalkalmasabb vonalon halad. Az eviani konferenciáról szólva, közölhetem, hogy az angol kormány most foglalkozik a konferencián követendő politikájának kérdésével. Korai volna még tehát erről nyilatkozni.

„A zsidók ne panaszkodjanak, hanem cselekedjenek“

Ezután Wedgwood ezredes emelkedett szólásra.

— Nem akarok — mondotta — újabb panaszkodással előállni Palesztina ügyében. A zsidók segítsenek magukon. Ha zsidó bevándorlótak bilincsbbe verve az akkori börtönbe szállítanak, a zsidók dolga, hogy ezt ne tűrjék, és megakadályozzák. Az igazságtalanság ellen többet használ egy kollektív akció, mintha a kormánynál panaszkodnak. A palesztinai angol tisztviselők is jobban fogják megbecsülni a zsidókat, ha kevesebbet panaszkodnak és többet cselekszenek. Hiábavaló ma az igazságérzetre apellálni, az erőre való hivatkozás az egyetlen helyes út. A palesztinai zavargásokban a legmegalázóbb az volt, hogy megtiltották a zsidóknak, hogy maguk védekezzenek, mondván nekik, hogy a kormány mindent meg fog tenni. A zsidóknak nem szabad fegyverkezniük, nem szabad védekezniük. Ezért nincs még vége a zavargásoknak. Miért tudunk 14 nap alatt végetvetni a zendüléseknek Ciprusban és Ceylonban? Palesztinában viszont a kormány alássa Nagy-Britannia tekintélyét és barátok helyett ellenségeket szerez magának. Minél gyorsabban fegyvereznek fel a zsidókat és megengedjük nekik, hogy védekezzenek és harcoljanak, annál nagyobb mértékben szolgáljuk Anglia jó hírnevét, az emberiség és az igazságosság ügyét.

— Amíg a zsidók nem vehetnek földet

Az új német nemzeti egyház ki-sajátítja az összes keresztény és egyéb felekezetek ingatlanait

Main Kampf az új vallás bibliája, amit a papoknak tanítani kell. A német nemzeti egyház most tette közzé 30 pontját

Berlin, június 21. A német nemzeti egyház a napokban tette közzé programját. A dokumentum harminc pontot ölel fel és azzal kezdődik, hogy a német nemzeti egyház a kereszténység ellen minden eszközzel harcolni fog és a birodalom határai között vezetőszerepet akar elfoglalni a többi egyházak fölött. A német nemzeti egyház kihangsúlyozza azt az akaratát, hogy kizárólag a nemzet és a faj eszméit kívánja szolgálni és nem tűr meg olyan egyházat, amely nemzetközi vezetés alatt áll, vagy nemzetközi kapcsolatokat tart fenn.

Követeli mindenekelőtt ama ingatlan vagyontok kisajátítását, amely más egyházak és felekezetek birtokában vannak, követeli továbbá a Biblia és az összes vallási jellegű irások terjesztésének beszüntetését. A nemzeti egyház kijelenti, hogy Adolf Hitler könyve „Mein Kampf“ a leg-tisztább erkölcsi megnyilatkozás, amely könyvből a német népeknek örökké inspirációkat kell merítenie.

A német nemzeti egyház eltávolítja ol-

Gyomorégést azonnal megszünteti a

Bicsad-i gyógy-ásványvíz

Nincsen olyan szocialista belorvos az országban, aki ne ajánlja a Bicsad-i vizet. Gyomor-sav, gyomorfájás, különböző gyomor-, bél-, máj- és veseművelődési betegségeknél gazdag ásványi anyagokkal gazdag gyógyvizet, amely gyógyhatást fejt ki a gyomor- és bélrendszerre, így kellemes és egészséges mindent. Vezér-Románia részére: VITEAZUL 7. szám.

Palesztinában a földárak elképzelhetetlenül magasak, munkanélküliség és stagnálás lesz az országban. Nagy földterületeket lehetne termékkennyé tenni, de a földet kihasználatlanul hagyják, mialatt Lengyelországban és Bécsben éheznek a zsidók.

A zsidók szenvedései és Anglia kötelezettségei

Greech-Jones képviselő azon reményének adott kifejezést, hogy a zsidók tragikus helyzetére való tekintettel olyképpen fogja értelmezni a kormány Palesztina „gazdasági befogadó képességét“, hogy az ország az eddiginél sokkal több zsidót tudjon befogadni.

McGovern munkáspárti képviselő: A terror nem az arab munkások zsidó-ellenes gyűlöletének eredménye, hanem az arab nagybirtokosok mesterséges műve. A zsidó nép civilizációt hoz a Keletre és ez nem tetszik az effendiknek. Ausztria határainál elűzött zsidók tízezrei állnak és várnak, hogy Palesztinába mehessenek. A zsidó népek borzalmas szenvedéseket kell elütnie. Angliának tennie kell valamit azért, hogy kiemelje a szerencsétleneket a középeurópai pokolból és békes otthont tegyen lehetővé számukra Palesztinában. A kormány felosztási terve hibás. Anglia a mandátum végrehajtására vállalt kötelezettséget és nemcsak Palesztinában, hanem, Transzjordániában is. Csak így képzelhető el a zsidó nemzeti otthon.

Hasonló értelemben beszélt R. B. Denman képviselő is. Angliának becsületbeli kötelezettsége, hogy annyi zsidót engedjen be Palesztinába, amennyit csak lehetséges. Anglia a zsidókkal, a szövetséges hatalmakkal és a Népszövetséggel szemben kötelezte el magát a zsidó nemzeti otthon ügyében. Ettől eltekintve pedig stratégiai jelentősége is van annak, ha a Földközi tenger keleti partján erős angol-barát állam áll. Az egyetlen megoldás a zsidó tömegbevándorlás. Csak akkor lesz béke és nyugalom Palesztinában, ha valószínűs nemzet otthonuk lesz a zsidóknak.

Hat biro

Sakkhúzó

Világszerte Smuts tábornok vezető politikai Egyesült Államok Hajtja a most német gyarmat Tanganyikával, sokkal, Belső-Áfrika, valamint

A Délafrikai vezető gazdasági politikai okokból később az a ellet. Söt Hertzog elnöke, aki eddig a Délafrikai sű fehérek között ban kétszázik lasztáson fölém nemzeti pártot a szervezők.

Kétszázik, állam megvalósul erejével t azon Anglia, aje-e maga, nehysiatani, jrdani német rika az ismer rajta az első s an óriási öst utakat épített katonai expedíó ut kiirtották apusztították.

A gyarmat birtokában volt a Birodalom márká jövedelmét került. A más sa, — amely játum, részben jü terület. A s dekedtek, egy föld hosszú v Dar és Salam a Kilimandzsar nem jön a h ségtelen mint rületen. Tang szűz német el

Dél nyugat-zenháromzere szerződés érté afrikai állam a német, sem gálni. Az első zottai áhitoz mért az anyag kezeződés n ugyanannyi a idegen vándo amennyi rém határozottabb követeléseiket a Délafrikai veit.

Ha a terve világ önálló sorában a Dél letének nagy helyet foglal zetekilométer, azonban nem ebből is csak az ázsiai bev

A klíma s mas az euró német gyarm ványa szerint tervével fogl fehérek ember A mérhető kevésbé ismé

Az európa van hely, az a kivándorló na. A szokat bözősége, a tetlen távols tik a telepes rezhet, de elpusztul. Az angol doán hatalm ezekben az e

Hatalmas, kincses afrikai birodalmat akar alapítani Smuts tábornok

Sakkhuzás a német gyarmatköveteléseknek. Új területek tárnának Tel az európai kivándorlás számára

Világszerte hatalmas érdeklődést keltett Smuts tábornoknak, a Délafrikai Unió egyik vezető politikusának javaslata az Afrikai Egyesült Államokról. Smuts egyesíteni óhajtja a mostani Délafrikai Uniót a volt két német gyarmattal, Délnyugat-Afrikával és Tanganyikával, a Keletafrikai protektorátumokkal, Beccuanalánddal, Basutóval és Swával, valamint a két Rhodesiával és Kenyával.

A Délafrikai Unió részben az egyesülésben fejlődő gazdasági lehetőségek, részben pedig politikai okok miatt ma már egy-anglii lelkendezéssel áll az új szövetségi dominium terve mellett.

Sőt Hertzog tábornok, az Unió miniszterelnöke, aki eddig ellenezte az egyesítést, maga is a terv mellé állt.

A délafrikai németek és a más származású fehérek között az utóbbi időben egyre jobban kiélesedik a viszony és a legutóbbi választások főlényes győzelmet aratott liberális nemzeti pártok most hatalmas szóval akarják a szervezkedő németeket letértni.

A német gyarmatok problémája

Kétségtelen, hogy a tervezett szövetségi állam megvalósítása ellen Németország minden erejével tiltakozni fog és kérdéses, hogy ajjon Anglia külpolitikai okokból nem próbálja-e maga is az egyesítést, ha nem is nehezsíteni, de legalább elodázní? A kérdés az, hogy német gyarmat közül Délnyugat-Afrika az ismertebb. 1884-ben telepedtek meg rajta az első német gyarmatosok és hamarosan óriási összegű beruházásokkal vasutakat építettek. Az ellenálló benszülöttek katonai expedíciókkal letűtették, a hontentőket elűzték, a Herrerek törzseit teljesen elpusztították.

A gyarmat mindaddig, amíg a németek birtokában volt, tekintélyes befizetést jelentett a Birodalom számára. Evente 28 millió márkát jövedelmet hajtott, de a duplájába került. A másik gyarmat — Német-Keletafrika — amely ma Tanganyika néven brit mandátum, részben még ismeretlen, de nagyjövőkü terület. A németek itt is pompásan be rendezkedtek, egy 750 mérföld és egy 130 mérföld hosszú vasutovonalat építettek a kintű Dár és Salam kikötőből az ország belseje és a Kilimandsaro hegyes vidéke felé. Ha közbe nem jön a háború, akkor Németország két-százalékos mintagyarmatot létesít mindkét területen. Tanganyikában ma mindössze pár-száz német él.

Délnyugat-Afrikában ellenben mintegy tizenháromezren vannak és a vasúllési békeszerződés értelmében egyszerre német és dél-afrikai állampolgárok, de nem kötelesek sem a német, sem a délafrikai hadseregben szolgálni. Az első német gyarmatosok leszármazottai áhítózza várják azt az időt, amikor ismét az anyaországtól függenek majd. A békeszerződés megkötése óta azonban csaknem ugyanannyi angol és egyéb más nemzetiségű idegen vándorolt Délnyugat-Afrikába, mint amennyi német lakja és ezek viszont a leg-határozottabb ellenállást tanúsítják a német követelésekkel szemben és lelkesen pártolják a Délafrikai Unió vezető politikusainak terveit.

Ha a tervek egyszerre valóra válnak, úgy a világ önálló országainak és dominiumainak sorában a Délafrikai Egyesült Államok területének nagysága szempontjából a hetedik helyet foglalná el. Kerekén 5.4 millió négyzetkilométer kitejedésű volna, lakossága azonban nem haladná meg a 21.5 milliót és ebből is csak két és félmillió a fehér, félmillió az ázsiai bevándorlók száma.

A klíma sokhelyütt ugyan kevésbé alkalmas az európaiak leteleplésére, azonban a német gyarmati társaság egy 1930-i kiadványa szerint (mely az 1927-1 angol egyesítés tervével foglalkozik), mintegy 60—80 millió fehér ember élhetne meg az óriási területen. A mérhetetlen új birodalom nagyjéze még kevésbé ismert, mint Brazília belseje.

Az európai telepesek számára még bőven van hely, azonban ez nem jelenti azt, mintha a kivándorló a valami paradicsomi sors várna. A szokatlan éghajlat, a viszonyok különbözősége, a természeti akadályok, a mérhetetlen távolságok mind rendkívül megnehezítik a telepesek életét. Aki győzi, vagyont szerzhet, de a gyengébbek, szerencsétlenebbek elpusztul.

Az angol gazdasági szaklapokban általában hatalmas hirdetések jelennek meg és ezekben az egyes gyarmatok és mandátumok

kormányai mezőgazdasági, bányászati koncepciókat ajánlatnak a vállalkozóknak. Az afrikai föld mélye épp olyan gazdag, mint a felszíne. A Délafrikai Egyesült Államok területén valamennyi trópusi mezőgazdasági növény mellett az európaiak is megteremnek. A tölgyfától és fenyőfától a rizsig és cukornádig, a teáig és gyapotig minden van. Az európai háziállatok épp úgy megélnek, mint az afrikaiak.

Az új birodalom ásványi kincseinek értéke felbecsülhetetlen. Petróleumon kívül minden van. A Délafrikai Unió a világ aranyának mintegy 35 százalékát termeli. Kenyában az elmúlt esztendőben közel 1000, Dél-Rhodesiában pedig 24.800 kiló aranyat mostak és bányásztak. Észak-Rhodesiában például tíz évvel ezelőtt még azt sem tudták, hogy van réz. 1936-ban már 173.600 tonnát termeltek. A délafrika gyémántmezőkről felesleges külön szólnunk. Vaskészleteit csak az indiai, braziliai, Egyesült Államokbeli és franciaországi vaskészletek mulják felül. Pusztán az Unió szénkészletét 200—210 millió tonnára becsü-

lik. De vas- és szénnyomokat találtak legutóbb Tanganyikában és Kenyában is. Mangán, réz, króm, nikkel, antimon, ezüst, platina jóformán mindenütt van. Nagyjában azonban a Délafrikai Egyesült Államok földjének méhe még ismeretlen és nagy meglepetéseket tartogathat.

Az egyesülés előnyei

Smuts tábornok tervével azonban ugylát-szik, hogy a német gyarmati követelések teljesítése ismét elodázódott. A délafrikai kormány most hatalmas afrikai és európai propagandára kószul, hogy az egyesülés megvalósulásának a saját földjén és a nemzetközi politikában híveket szerezzen és előnyeirel meggyőzze őket. Ezek az előnyök kétségtelenül megválnak. Az új országé lenne az Egyenlítőtel délre minden fontosabb kikötő. Vasut és uthalózatait összekapcsolhatná, víziutait szabályozhatná, egységes gazdaságpolitikájával néhány áruccik világpiaci árát saját érdekeinek megfelelően szabályozhatná. Ma pe-se még lehetetlen megjósolni, hogy vajjon megszületik-e és mikor az új szövetségi állam, azonban nagyon valószínű, hogy előbb-utóbb mégis csak rákerül majd a sor és akkor az európai emigráció bizonyá a tárt kapukat talál az óriási, de néptelen birodalomban. A mai Délafrikai Unió gazdasági és kulturális alapjait is jórészt egy emigráció — a nantesi erikum visszavonása után kiűldözött francia protestáns kivándorlói tömeg — vetette meg. Nincs kizárva, hogy további hatalmas fejlődését is az 1885-i eseményekhez hasonlítsák köszönheti majd.

(R. I.)

mokratikus lefolyását és a kiegyenlítődést a szervezett munkásság és a szervezett vállalkozók között.

Miss Perkins a konferencia során is kifejtette az amerikai kormány ezt az álláspontját és hozzátette, hogy szükségét érzi erről a helyről megcáfolni azokat az Európában elterjedt híreket, mintha az Egyesült Államok a szociális nyugtalan-ság periódusában élne. Számos összehasonlító statisztika alapján kimutatta, hogy éppen ennek az ellenkezője igaz. A kollektív tárgyalások rendszere Amerikában az önkéntesség szellemében történik. Az Egyesült Államok kormánya semmi más szerepet nem játszik a munkásság és a munkaadó szövetségek között, mint hogy támogatja egy munkásokat, mint a munkaadókat az ipari önkormányzat visszaállítását tekintetében. Az Egyesült Államok munkaügyi törvényhozása sok-rétű és számos sajátosságát mutathat fel. A kormányának azonban egy lényeges feladata van, hogy megállítsa a dolgozók minimális életstandardját.

Ez egyébként az összes civilizált országok törekvése. Fel kell emelni az életni-vót, mert hiszen ez fellendítene a javak nemzetközi kicserélődését. Ehhez pedig szükség lesz olyan nemzetközi megállapodásokra, melyek ezt a célt elősegítik.

Schulthes szövetségi tanácsos, aki Svájcot képviselte a konferencián, annak a reményének adott kifejezést, hogy ez a konferencia elő fogja segíteni a szociális békét. Nagyon fontosnak tartja a munkanélküliség nemzetközi leküzdését, ami sokban hozzájárul a közeljövő szociális béké-jéhez.

Az iskola után...

Bucuresti, június 21. A nagy iskolai vakáció megkezdődött, de ez nem jelenti azt, hogy megszűnt a tanulás. Az agnak nincs vakációja. Legfeljebb a forma változik, amelyben az intellektus képességeinek megfelelően kifejti tevékenységét.

A királyi diákcsoportok munkához láttak és elszóledtek a falvakon. A diákok kilenc hónapon át tanítványok voltak az egyetemen. A most kezdődő három hónapon keresztül tanítók lesznek a nép szolgálá-tában. Az egyetemen meggyújtott fákllyát átviszik a falvak sötétjébe.

A vakáció alatt is folytatja tevékenységét az iskola a falvakon, másokat oktatva és behatolva a falvak társadalmi vallóságába. Királyi kezdeményezésre és rendeletre az egyetem a világszág folku-sza lett a parasztság számára.

Mindmáig nem volt a diákság és a parasztság között szerves kapcsolat. Ezt a kapcsolatot megteremtette most öfelsége II. Károly király, az egész nemzet javát szolgálva. Az életnek ugyanaz a fluiduma közeledik az ország intellektueljei és az ugar szerény szántó-vetői között. A nemzet: felfegyverzett egységet képez, amely azonos lelki fegyverzetel áll a korona. Valamint történelmi küldetése szolgálá-tában.

— A fejtájás és a migrén, akkor, ha ezek a bélműködés és a gyomoremésztés zavarai-ból erednek, gyakran már egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz használata után is megszűnnek. Kérdezze meg orvosát.

— Az angol király az anyaországbeli had-erők gyakorlatán, Londonból jelentik: Az uralkodó Weymouthba érkezett a kenti herceggel együtt, hogy megtekintse az anyaországbeli tengeri haderők gyakorlatait.

— A croajvai katonai törvényszék felmen-tette a csalással vádolt főhadnagyot. Croa-vából jelentik: A katonai törvényszék tegnap felfemtetta Voda Timocanu főhadnagyot, akit Arabella Armasescu asszony (a volt Stravoicané) csalással vádolt meg.

A német népnek választania kell a kenyér és a gépfegyver között

Nincs kenyér, nem lesz háború — állapítja meg Lloyd George

London, június 21. Lloyd George volt miniszterelnök hatalmas visszhangot keltő cikkben mutat rá arra, hogy a világháború kitörésének tragikus lehetőségét ez évben kizárja az a tény, hogy Európaszerte gyenge termés igékezik. Nem lesz kenyér, nem lesz háború — írja Lloyd George, miután az ezévi termés jóval az előzők mögött marad. A szeszélyes tavasz, amely máciusban erőteljes meleget, júniusban pedig fagykárókat hozott, feltétlenül éreztetni fogja hatását a mezőgazdaság összes ágában. Anglia lakossága csak öt százalékkal foglalkozik mezőgazdasággal a szigetországok, gyarmatok és dominiumok élé-mezik. Franciaország nagy pénzügyi nehézségekkel küzd, de tartalékjai kimeríthetetlenek. A francia lakosság 45 százalékban földművelő. Jóval nehezebb Olaszország helyzete, mert Olaszország nem is olyan gazdag, mint Franciaország, de nem is rendelkezik ennek ha-

talmas tartalékjaival. Az olasz nép nehéz munkával tud csupán olyan életszínvonalat biztosítani magának, amelyet Angliában, Amerikában, vagy Franciaországban nyomor-nak minősítenek. Két röviddel ezelőtt le-zajlott háború kimerítette Olaszország végső erőforrásait is. A szárazság most egyharmad-al csökkentti Olaszország mezőgazdasági termését. A duce azonban nem szállíthatja le többé a napi élelmiszer-ádagot, amely egyb-ként sem volt bőséges.

— Ami Németországot illeti — írja Lloyd George — a németeknek eddig is választaniaok kellett a vaj és az ágyu között. A német népeket át kénytelen volt megelégedni az élelmiszer-utalványokkal. Valószínű, hogy most a kenyér és a gyorslövetű gépfegyver közötti választás a kerül a sor, — természetesen, ha ezt a választást egyáltalán megengedik.

Miss Frances Perkins, az Egyesült Államok munkaügyi államtitkárnője a genfi nemzetközi munkaügyi konferencián

Amerika arra törekszik, hogy a szociális béke győzzön az egész világon

Genf, június 21. A napokban zajlott le a nemzetközi munkaügyi konferencia, szokatlanul nagy érdeklődés mellett. Az érdeklődést főleg Miss Frances Perkins, az Egyesült Államok munkaügyi államtitkárnője keltette fel, aki nem kimélte magát és hosszú strapás uton jött át Európába, hogy az Egyesült Államokat személyesen képviselje a nemzetközi munkaügyi konferencián. Felsőzálása előtt fogadta az újságírókat, akik előtt kijelentette, hogy az amerikai kormány szívesen vesz részt a konferencián, amely remélhetőleg

lehetővé fog tenni egy áldásos nemzetközi együttműködést. Az amerikai kormány, amely távol tartja magát a politikai bonyoldalmaktól, azt hiszi, hogy a világgazdaság újjáépítését sokban elő tudja mozdítani a genfi konferencia. A munkások a világ minden táján arra törekszenek, hogy minél kedvezőbb munkalehetőségeket szerezzenek, de ezt a munkaadók maguk is kívánják, mert hiszen a két tényező együttműködése a világ gazdaságnak egyik lényeges feltétele. A genfi munkaügyi szervezet lehetővé teszi a tárgyalások de-

Schwartz Menyhértné orth. zsidó leányintézetusa Oradea, Str. Ep. Clorogariu 8. Telefon: 12-11.

Fiu- és leánygyermek nyaraltatása Bratcán,

(fővonal, gyorsvonati megálló). Az állomástól 10 percnyre a hegyek között egés-séges köépületben, por- és szélmentes helyen. Állandó felügyelet! Kirándulóhelyek.

Sportbanár. Strand! Teniszpálya! Híző-, nap- és légkura! Mérsékelt díj! KITEKÜNDŐ REFERENCIÁK! Szezon június 26-tól augusztus 26-ig. Azon érdeklődők, kik az első turnusban akarnak résztvenni, helybeosztás céljából jelentkezzenek mielőbb.

Chamberlain kiszabadította a Foreign Officet a Quai d'Orsay bűvköréből

Ahol a világbéke készül

London, június 21. Ezeket a verőfényes londoni vasárnapokon hatalmas tömeg veszi körül a szónokok emelvényeit a Hyde-Park gyepén. Vörös zászlók alatt felvonulnak a szocialisták és kommunisták. És táborot ütnek a vallásalapítók, vegetáriánusok, a táplálkozási és öltözködési reformok szószokai mögött. Sűrű tömeg gyülekezik szónokaik köré. Vörösnyakkendő fiatalemberek röpdőlőket osztogatnak:

„A demokráta Spanyolország nem a benem avatkozási elv feladását kéri, hanem azt, hogy Anglia és Franciaország is úgy értelmezzék a benemavatókat, mint Hitler és Mussolini.”

„Adjunk fegyvert a demokráta Spanyolország kezébe!” — ordítja az egyik népszó-

nok.

— „Mentsük meg Csehszlovákiát!” — kiabálja a másik.

Anglia a legpacifistább állam

A közönség fagyos csendben hallgatja a népröport, páran tapsolnak, de amikor a szónokok a Népszövetség beavatkozását sürgetik, egyre többen mosolyognak. Az angol közvélemény jelentős része híve ugyan a népszövetségi gondolatnak, de a mai Népszövetséget, nem tartja se életképesnek, se tekintélyesnek, se igazságosnak s így egyre jobban veszt el az angol közvélemény szélesebb rétegei előtt jelentőségét és erkölcsi hitelét is.

Az angol előtt egyre világosabb lesz, hogy a genfi intézmény nem alkalmas az ellentétek elsimítására. A Népszövetség — amint Halifax lord néhány héttel ezelőtt kijelentette — sohasem is volt általános és nemzetek feletti intézmény. És egyre tisztábban érzik, hogy a Liga közbelépése most csak azzal az eredménnyel járna, hogy az európai, immár patániaság feszült ellentéteket, még jobban kiélezné. Ez pedig az angol kormány hivatalos álláspontja szerint — pont az ellenkezője annak, amit a józan ész kíván.

Azok, akik Neville Chamberlain kormányától megalakulása idején azt várták, hogy az új kormányelnök bizonyos fokig új politikát érát jelent Angliában, a legkevésbé sem csalódtak. Baldwin lemondásakor a szigetország csak belpolitikailag volt többé-kevésbé rendezett és egységes;

külpolitikája azonban zavaros volt és zila-

Az elmúlt tíz hónap alatt Anglia külpolitikája jelentős változásokon ment át. Elsősorban kiszabadult a Quai d'Orsaynak abból a bűvköréből, amelyek Grey és Curzon óta minden angol külügyminiszter az európai külpolitikát elsősorban mindig francia szemüvegen keresztül látta. A francia szövetség Anglia számára elsőrangú szükségesség, ez tény. Ez azonban nem jelentheti azt, hogy Anglia szövetségese kontinentális elkötelezettségeiért, így például a francia-szovjet-cseh paktumért is kezességet vállaljon. Ezzel Anglia kissé visszatért a „viktorianus Albion” külpolitikájának egyik ósien jellemző mozzanatahoz:

az elszigeteltséghez.

Ez az új angol izoláció azonban erős realpolitikai alapokon nyugszik.

Másodszorban Anglia megszabadulván a francia befolyástól, felismerte, hogy az olaszok és németek békevágya és barátsága ószinte.

Ennek következtében Chamberlain először az ellenzék súlyos kritikája ellenére Berlinbe küldte Halifax lordot, majd pár hónappal később ezuttal már nem csupán ellenzéki kritika, hanem egy kis enyhe pártfordalom és Eden lemondása árán is tisztázni igyekezett a helyzetet Olaszországgal. Ennek az utóbbi lépésnek az eredményei pár héttel ezelőtt az angol olasz barátsági szerződéssel kapcsolatban nyilatkoztak meg.

Angliában élve könnyű megállapítani, hogy a briteknél békeszeretőbb nép ma alig él Európában s egyetlen olyan nemzet sincs, amelynek a békéje olyan nagy szüksége lenne s amely ennélroga a békét olyan ószintén kívánna. Ez az ószinte békevágy azonban Anglia részéről legkevésbé sem altruizmus. Anglia nem akar a népek Legfelsőbb Törvénysszéke, vagy a Békitő Nagybácsi szerepében tet-szelegni.

Anglia a mai Európa legpacifistább ál-

lanna, mert míg egyes államok esetleg nyerhetnek egy háború során, Angliának csak vesztenivalója lenne. Hogy aztán ez az angol pacifizmus

ma a legszűkebb körű fegyverkezési versenyben nyilvánul meg, hogy a mai Angliában társasági hölgyek légvédelmi osztagokat szerveznek és hogy az angol hadügyminiszter szellemesebbnél szellemesebb ötleteket talál ki arra, hogy hogyan népszerűsíthesse a hadsereg eszméjét, egy olyan országban, ahol sohasem volt kötelező a sorozás, az csak azt a realpolitikai elgondolást mutatja, amellyel az angolok külpolitikájukat és mentalitásukat a modern idők megváltozott követelményeire és adottságaihoz hozzáfornálják.

Chamberlain nehézségei

Chamberlain utja kétségtelenül nehéz s ennek a komoly realpolitikusként, aki felismerte annak fontosságát, hogy a külpolitikai helyzet elsősorban Európában tisztázandó, egész tekintélyét latba kellett vetnie, hogy a béke hathatósab meg szervezésével kapcsolatban kitervelt elgondolásait végre is hajthassa. A tulajdonképpeni parlamenti ellenzék

nem áll egyedül a kritika terén a westminsteri Alsóházban.

Az ellenzéket a külpolitikai kérdésekkel kapcsolatban a kormány párt egy kis töredéke is támogatja, amint ez különösen a csehszlovák kérdés során kiderült.

Ebből a tényből azonban nem szabad megszemenő következtetéseket levonni és nem szabad hiteit adni azoknak a híreszteléseknek, hogy az angol kabinetben „szakadás” van a külpolitikai kérdésekkel kapcsolatban. Tény, hogy a kormány tagjai ugyszólván 1931 óta, mióta a National Government megalakult, nem egészen ért egyet a külpolitikai állásponttal s egy bizonyos mértékig — mondhatni — két ellentétes politikai ideológiát képvisel. Így például nemrégiben a cseh kérdéssel kapcsolatban a kabinet tekintélyes tagjai: Halifax lord, Hoare belügy, Simon pénzügy és Inskip véderőügyi miniszterek, a be nem avatkozás realpolitikai álláspontját képviselték, míg a kabinet néhány fiatalabb tagja — főleg Eden régi személyes barátai — az ellenzék álláspontjához közelednek.

Ilyen ellenállásokkal kell tehát Neville Chamberlainnek ma megküzdenie...

Mialatt ezeket a sorokat írjuk, teljes erővel folyik az angol fegyverkezés s az angol közvélemény legszélesebb rétegei körében óriási arányú és izgatott találgatás indul meg arra nézve, hogy mit fog tartalmazni az a később kifejtendő kormányprogram, amely Anglia teljes háborus erőfeszítését a legószzerűbb módon biztosítaná s hogy bevezet-e Anglia békében is egy részleges sorozási rendszert.

KÖZGAZDASÁG

Milyen községi adókat léptet életbe az új közigazgatási törvény?

Ismeretes, hogy a pénzügyminisztérium újabb forgalmi adó alá vonja a készgyártmányokból kivül az ugynevezett **közbeeső termékeket** is, vagyis azokat a feldolgozott talpbőrt tekintik adó alá eső közbeeső termékeknek, amelyek az ipari termelés során további feldolgozás alá kerülnek.

A pénzügyminisztérium újabb intézkedésekkel a következő ipari gyártmányokat minősítette közbeeső termékeknek, melyek feldolgozásánál tehát a forgalmi adó levonása kötelező:

Azok a **cipőgyártók**, amelyek saját bőr-gyárral rendelkeznek, a cipőgyártáshoz felhasználják saját gyártmányú talpak után, amelyek közbeeső termékeknek minősítendők, forgalmi adót fognak fizetni. Ez az illeték hat százalék az államkincstár és külön egy százalék a nemzeti repülőalap számára. A feldolgozásra kerülő talpat 100 lej értékűnek számítják kilogrammonként.

Mindazon ipari üzemeknél, amelyek a **bőrt további feldolgozásra használják fel, mint szíjgyártók, bőrdobozok, stb.** a bőr

közbeeső termékeknek minősítendő és így külön forgalmi adó alá esik.

A **transzmissziós szíjaknál** a feldolgozott talpbőrt tekintik adó alá eső közbeeső termékeknek.

A **kalapgyártásnál** a kalap-tombokat tekintik közbeeső termékeknek. Az illeték itt a következőképp alakul: gyermekkalapoknál 0.40 lej, férfikalapoknál 0.70 lej, filzkalapoknál (fetrú) 2 lej darabonként. Ez az új illeték a kalapgyártmányok 6 százalékos fiskális, illetve 1 százalékos repülő forgalmi illetékén felül fizetendő.

A **fűrészelt áruk** gyártásához felhasznált rönköket (busteni) közbeeső termékeknek tekintik, amely után forgalmi adót kell fizetni.

Azok a **fatórzsok**, amelyekből **dongákat** stb. gyártanak, szintén közbeeső ipari termékek, amelyek forgalmi adó alá esnek.

Az **ólomipari termékek** gyártásánál nyersanyagul felhasznált ólom szintén közbeeső ipari termék.

Oktober elsejéig tíz százalékban készpénzzel és husz százalékban kötvényekkel fizethetők ki a vámbírságok

A vámvézerigazgatóság elhatározta, hogy a vámbírságok kifizetésének megkönnyítése végett ezekre is kiterjeszti a régi kincstári követelések (árleiratok) behajtására vonatkozó törvényben foglalt fizetési könnyítéseket.

Ezek a kedvezmények mindazon vámkihágásokra kiterjednek, amelyeket 1934 március 31-ig követtek el, tekintet nélkül arra, hogy a kihágást azelőtt, vagy azóta fedezték fel.

Maga a vámmilleték ily esetekben a következőképp egyenlítendő ki: ha a vámkihágás 1932 január elseje előtti időből származik, akkor a vámmilleték 20 százalékban készpénzzel, 30 százalékban pedig adóbónusokban, vagy 3 százalékos Consolidare kötvényekben fizetendő, a hátralékos 50 százalékot pedig teljesen elengedik. Ha a kihágás 1932 január elseje és 1934 március 31-ike közötti időből ered, s vámmilleték 20 százalékba készpénzben, 80

százaléka pedig kötvényekben, vagy adóbónusokban egyenlítendő ki. Ugy a kötvények, minél az **adóbónusok** névértékben számítandók.

A kirótt büntetés összegének kifizetésénél más szabályokat alkalmaznak: a bírság 10 százalékban készpénzzel és 20 százalékban állampapirokban fizetendő, míg 70 százalékát teljesen elengedik.

A fenti kedvezményeket csak 1938 október elsejéig adják meg, ez idő után pedig a teljes vámmilletéket és bírságösszeget fogják követelni és behajtani.

Ha fenti kategóriákba eső vámbírságokra már történtek részleges befizetések, illetve a kincstár követeléseit részben be tudta hajtani, a redukció kedvezménye csak a fennmaradt és kifizetetlen hányadra vonatkozik. Senki sem érvelhet tehát azzal, hogy ő a készpénzben már lerótt annyit, mint amennyit a redukált bírságösszeg kitérna.

Az 1934 március 31-ike utáni idők származó kihágásoknál semminő kedvezményt nem adnak, hanem a kincstár teljes követelését behajtja.

Árlejtések

Hunedoaramegyei uthivatal: Julius 1 árlejtés Deva városában az Unirii tér rendezésére. Óvadék öt százalék. Információk az uthivatalnál.

Munkaügyi igazgatóság, Bucuresti: Julius 15-én árlejtés az oradei inasotthon felépítésére. Előirányzat 14 millió 800 ezer lej. Óvadék 5 százalék. Információk a munkaügyi minisztérium építkezési ügyosztályánál Bucuresti, Str. Sfantii Voevozi 3.

RIMMA vezérigazgatósága, Bucuresti: Julius 28-án árlejtés 40 vagon ócskavas beszerzésére újraolvasztás céljából a hunedoara állami vasművekből. Óvadék 5 százalék. Információk a vezérigazgatóságnál Bucuresti, St. Bursei 5.

Üzleti hírek

Az Iris clujii porcellángyártó megrendelés kapott a CFR-től elektromos izolátorok szállítására. A megrendelés összege 635.630 lej.

Uj román-német kereskedelmi társaság van alakulóban Bucurestiben, amely részvénytársaság formájában fog működni és célját a román-német árucseréforralom fejlesztése képezi. A társaság németországi exponens: az Edeca néven működő szervezet, amely jelentős németországi képviselőlet révén áru exportot tud lebonyolítani német áruikkal kompenzációs importja ellenében. Az alakulóban levő bucuresti részvénytársaság textil és rövidáruk, fonalak és gépek importjára fog kifejezetten foglalkozni, amellyel üveg és porcellánárakon kívül új német találmányoknak a román piacon való forgalombahozatalát is terveze. Az alakulat ardeai képviselőletét Weirrich Vilmos, a clujii Ork fémáru gyártó Rt. volt igazgatója fogja ellátni.

Cluj város tovább folytatja a Mihal Viteazul térén már tavaly megkezdett beton üzlethelyiségek tovább építését és e célra július 5-re versenytárgyalást tűzött ki. Az építkezésekre 1.500.000 lej irányoztak elő.

Június 6-án tartotta meg a clujii törvénysszék br. Bánffy Albert konverziós tárgyalását, melyen tudomásul vették a Str. Vlahuta 3. számú ingatlanok a rom. katolikus egyházmegyei tanács nyugdíjalapja számára történő eladását, valamint a befolyt vételárnak a hitelezők kielégítésére való fordítását. A 6.200.000 lejes vételárból a Prima Ardeleana de Asigurare 4 millió lej résztulésztést, dr. Karpf Vilmos ügyvéd 994.168 lej, dr. Peris A. ügyvéd költségei fejében 176.000 lej kapnak. Br. Bánffy Albert nasfalui ingatlan eladásából, valamint a cca 4 millió lej összegű kisajátítási állampapír értékesítéséből akarla tehermentesíteni a Piața Unirii levő palotáját.

Módosítani fogják a kereskedelmi könyvvezetésre és a tisztességtelen versenyre vonatkozó törvényt. Bucurestiből jelentik: Ailletéggel módosítani fogják a kereskedelmi könyvvezetésre vonatkozó törvényt. Dekrétum lesz hivatalos pótolni az utolsó 7-8 évben tapasztalt hiányszorosságokat. Beírnak a dekrétumba bizonyos intézkedéseket a kereskedelem és ipar nacionalizálására vonatkozóan is. — A nemzetgazdasági minisztérium elhatározta, hogy módosítja a védjegyek törvényét főleg az iparcikkek származásának biztosítására vonatkozóan. Különböző kereskedelmi egyezmények és szerződések olyan meghatározásokat tartalmaznak, melyek ellentmondanak a törvénynek. Lehetséges, hogy a védjegytulajdonosokat kötelezni fogják, irassák be a létesítendő regiszterekbe az árucikk gyártást helyét. — A tisztességtelen versenyre vonatkozó törvényt módosítani fogják.

A Caransebeș—Teiuș-i gyermek- nyaraló

ebben az évben június 15-én nyílik meg. Információ: D. Groszmann Margit Tím-l-soara, Str. Gh. Lazar 5, I. 4.

Szemtának elmondják mi történt Berlinben június 16-ikán

Julius végéig árjásítják az összes zsidó tulajdonban lévő üzleteket
Az amerikai kormány tiltakozó demarsa a berlini zsidóüldözések ellen

NEWYORK, június 21. *Corden Hull, az Egyesült Államok külügyminisztere gyéket intézett a német kormányhoz, a melyben felhívja a berlini kormány figyelmét arra, hogy az amerikai kormány véleménye szerint a legújabb németországi üldözések az emberiség legegységesebb szabályait is nélkülözik. Az amerikai köznyben mely felháborodást váltottak ki ezek az események és súlyos visszavetéseket vonhatnak maguk után.*

Zsidó Távirati Iroda értesülése szerint az angol, amerikai és francia kormány tiltakoztak Berlinben Németországban élő polgárok vagyonának elkobzása a Göring-rendelet kapcsán, mely tudvalevően az összes, 5000 márkán felüli országi zsidó vagyonok összeírását és esetleges elkobzását irányozza elő.

Az angol kormány berlini követe utján három ízben is érdeklődött a Göring-rendelet tulajdonképeni értelméről és céljáról, de egyetlen egyszer sem kapott választ. Az angol kormány közölte a berlini illetékes tiszviszerekkel, hogy amennyiben angol illetőségű zsidók elvesztenék német országi vagyonukat a Göring-rendelet következtében, úgy Nagy-Britannia diplomáciai védelemben fogja részesíteni őket.

Julius 31. a végzetes határidő

A DNB jelentése szerint újabb kiegészítő rendeletet adott ki a német kormány Göring-rendelet kapcsán. A zsidók vagyoni helyzetéről szóló nyilatkozatok beuyjtásának határidejét elvben június 30-ra tűzték ki, de meg hosszabbították a terminust július 31-ig azok számára, akik külföldön és október 31-ig azok számára, akik tengerentúli, vagyis nem európai országban tartózkodnak. A rendelet csak a német-zsidókat és a Németországban lakó zsidókat érinti. A külföldi illetőségű zsi-

dók tehát nem kötelesek nyilatkozatot tenni, csak abban az esetben, ha állandó lakhelyük a birodalomban van.

Az amerikai United Press tudni véli, hogy a német kormány július végéig keresztül akarja vinni a még zsidó kezében lévő üzletek teljes árjásítását. Ez által az antiszemita hadjárat felújítása új fázishoz vezet a zsidókérdés megoldásában, amelyet úgy látszik, véglegesen és radikálisan akarnak véghezvinni a berlini vezetőkörök.

A berlini zsidók fekete csütörtökje

A Zsidó Távirati Iroda jelenté: június 16-ika, csütörtök volt a legborzalmasabb nap a náci-uralom óta a berlini zsidók számára. Uccai tumultusok, zsidó üzletek és kereskedők elleni támadások, antiszemita jelszavak falrafestése, több száz zsidó letartóztatása tette emlékezetessé a napot.

Csütörtökön késő délután zajongó és szomboló tömeg hullámozott végig a Horst-Wessel tér környékén, Berlin keleti részén. A zsidó kereskedőket kihurcolták utcáikból és bántalmazták őket, majd az összes zsidó üzletet bezárásra kényszerítették a kereskedőket. Amikor valamivel később egy rendőrautó állt meg a Horst-Wessel téren egy zsidó kávéház előtt és a zsidókat elszállította az összes kávéházi vendéget, akik mind zsidók voltak, a tömeg körülvette az autót és brómbongást rendezett. Letartóztatták két amerikai újságíró is, a Chicago Tribune és a United Press tudósítói is, akik bejártak a kávéházba, hogy megnézzék, mi történik ott. A legközelebbi rendőrautóra, majd onnan az alexanderplatzi lörfőnökségre vitték őket, ahol, miután megmutatták utlevelüket, elrendelték szabadbocsátásukat. A keleti városrészből a kávéházaiban is összefogdoszták a zsidókat és autókra szállították. A kávéházaktól a rendőrállomásig nagy tömeg kísérte az autót és „Juda veresek!”-t kiáltottak. A rendőrállomáson a karhatalom tartotta vissza a lármázó tömeget. Órákon át egymást követték a razziaik a többi városrészekben is tömeges letartóztatások voltak, a letartóztatottak számát azonban megközelítőleg sem lehet megállapítani. Egyedül a Dobrin kávéházban negyven zsidó vendéget tartóztattak le.

Az SA utasítására hét moziból kikergették a zsidókat és felszólították őket, hogy többé ne látogassák a filmszínházakat.

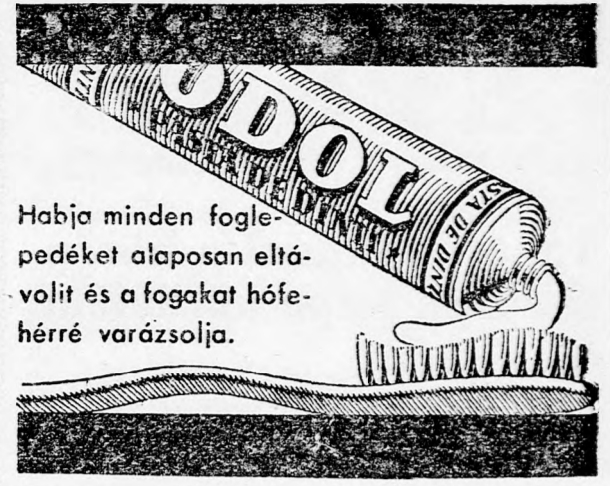
Egy szemtanú elbeszélése
Egy külföldi polgár, akit ugyancsak tartóztattak a Horst-Wessel téren, de több szabadon bocsátottak, a következőt mondja el a razziaról:
— A Horst-Wessel téren haladtunk el zárva találtuk az összes zsidó üzletet. Az üzletekre hatalmas betűkkel rázolták: „Zsidó.” Az aszfaltot is tázolták antiszemita jelszavakkal. Azt láttuk, hogy a Hitler-iffjak kora reg-

gel megálljanak. Rövid várakozás után elsőnek hozzánk fodult az egyik rendőr. Elvette utlevelünket és kijelentette, hogy „nyomban” vissza fogjuk kapni. A hosszabb kihallgatás után utunkra engedtek. A kávéházi razziaikon kívül számos zsidót magánházakban tartóztattak le. Házkutatókat is tartottak.

Frankfurtból, Kölnből, Münchenből, Breslauból, Leipzigból, Königsbergből és más városokból ugyancsak tömeges letartóztatásokról érkeznek hírek.

A DNB cinikus cöfojatu

A DNB ugyanakkor tiltakozik egyes külföldi lapok híradásai ellen, amelyek németországi zsidóüldözésekről szólnak. A Berliner Börsenzeitung arra hivatkozik, hogy az utolsó egy esztendő alatt tízezer-

Habja minden foglepedéket alaposan eltávolítja és a fogakat hófehérré varázsolja.

rel növekedett a berlini zsidók száma és Bécsből mintegy háromezer zsidó menekült Berlinbe. A zsidó üzletek száma is emelkedett a lap szerint. Ugyesen álcázott zsidó üzletek nőttek ki a keleti városrészen. A zsidók biztonságban érzik magukat Berlinben. A zsidó vendéglőkben molesztáltak az árja látogatókat. A zsidók kihívó magatartása odáig fajult, hogy néhány ablakot is bezártak, titokban üzleteket nyitottak és ezért ellenintézkedéseknek kellett történniök. Az álcázott üzleteket bezárták. A legutóbbi berlini razzia — írja a náci lap — bebizonyította, hogy sok zsidó bűnöző van a fővárosban és állambiztonsági szempontból fontos volt azok eltávolítása.

Teljes nemtörődomséggel vallották be a kriptarabló cigányok bűncselekményeiket

Ünnepélyes külsőségek között helyezik vissza a kirabolt hullákat kriptáikba Reghinul-saseschen, ahol a halottak lelki üdvéért imádkozni fognak

Reghin, június 21. (Az Uj Kelet tud.) Részletesen beszámolt az Uj Kelet arról a vandál temetőrablásról, amelyet egy cigánybanda követett el a reghini temetőben.

A banda tagjait, névszerint Horváth Miklós, Fodor Miklós, Falati József és Cucula George muresmegyei cigányokat azóta a reghini rendőrség el is fogta és beszállította a tárgumuresi ügyészségre, ahova ugyanakkor az egyik orgazdát és három reghini ékszerészt, akik a borzalmas hullarablások értéktárgyait megvették, előállították.

A tárgumuresi ügyészségen, ahol a minden emberiségükből kivetkőzött tettesek, cinikusan és mosolyogva vallották be bűncselekményeiket, kiderült, hogy a négy cigány mintegy 24 reghini kriptát rabolt ki.

Magáról az utóbbi évek bűnkronikájában páratlanul áló bűncselekményről, itt a helyszínen, az érdekeltekkel beszélgettünk:

Amik a temetőről és a pap mondának
A bűncselekményt először Mössler Alfred, a lutheránus temető becsületében megöszült öre fedezte fel, aki még ma is halottalvány és reszket, ha a hullarablásról beszél.

— Tetszik tudni — mondja —, néhány nap óta észrevettem, hogy az egyes kripták körül idegen és furcsa lábnyomok vannak. Először nem tulajdonítottam jelentőséget ennek a körülménynek, mert a kriptáknak sok látogatói vannak, de később közelebb is megvizsgáltam az egyes kriptákat, amikor megdöbbentő fedezésre jutottam.

— Azt tapasztaltam, hogy a kripták ajtai, illetve lakatai a legbrutálisabb módon fel vannak törve és több kriptá a szó szoros értelmében ki van fosztva. Ezek után természetesen először az egyházi gondnokságot, majd a hatóságokat értesítettem, amelyek aztán közelebbről és alaposan is megállapították a tényállást.

— Kiderült — mondja a temetőőr —, hogy a cigányok kiásták a sírokat, feltörték a koporsókat, majd felfeszítették a hullák szájait és onnan az aranyfogakat kitérték a legbrutálisabb módon. Ott, ahol valamely akadály mutatkozott borzalmas munkájuk elkövetésében, egész egyszerűen attól sem riadtak vissza, hogy egy-egy hullának levágják a fejét, vagy több esetben leszakították a hullá állkapcsát és a fübevalókat a halott fülével együtt szakították ki.

A többi már az egyház lelkesze mondja el, aki a következőkben nyilatkozik a borzalmas halottgyalázásról:

— Egyházunk híveit mélyregeesen megdöbbentette — mondja — a temetőnkben elkövetett borzalmas halottgyalázás és hullarablás és a meggyalázott hullák hozzátartozói

elhatározták, hogy ünnepélyes formában helyezik vissza örök nyugalomra meggyalázott rokonaikat, akiknek lelki üdvéért imádkoztatni is fogunk.

— Különböben a meggyalázott egyházközség is tesz külön feljelentést a maga nevében a hatóságokhoz a hullarabló cigányok ellen.

A vizsgálat érdekes adatai...

A tárgumuresi ügyészségen lefolyt vallomásokból az is kiténik, hogy a hullarablások „spiritus rectora”-i Horváth Miklós és Falati József voltak. A hatóságok figyelmét az a körülmény vonta a tettesekre, hogy Falati József egy olyan nadrágot viselt, amelyet az egyik hulláról húzott le és amit a halott hozzátartozója felismert. Ugyancsak azért állította elő az ügyészség Rincu Stefan muresmegyei gazdát, mert egy másik fekete nadrágot vett meg az egyik cigánytól 130 lejért, amelyet a tettes szintén az egyik hulláról húzott le, de a gazda most azzal védekezik, hogy nem volt tudomása a nadrág származásáról.

Ugyancsak egyöntetűen azt vallották az előállított reghini ékszerészek is, hogy nem volt tudomásuk arról, hogy milyen módon jutottak a cigányok az eladásra felkínált és megvett aranyemlékek birtokába.

A halottrabló cigányokat, akikre a leg-súlyosabb büntetés vár, átkísérték a tárgumuresi vizsgálóbíróhoz, aki elrendelte ellenük az első harmincnapos vizsgálati fogságot. Az öszi törvényszéki évad pedig gazdagabb lesz egy borzalmas méretű bűnyű tárgyalásával. (b. h.)

Üngyilkos lett a Davila Színház diszletező munkása

Cluj, jun. 21. (Az Uj Kelet tud.) Kedden reggel öt órakor a Becasban mezei munkások észrevették, hogy az egyik gyümölcsfáról férfi hullája függ. A leletről értesítették a hatóságokat. Marposan rendőrkapitány dr. hatóságokat. Marposan rendőrkapitány és dr. az üngyilkoson már nem lehetett segíteni, mert az orvosi vizsgálat megállapítása szerint, akkor már több órája halott volt. A hullát zsebében talált iratokból kiderült, hogy Cheul Antal Pop Cicio uccában lakó diszletező munkással azonos. A rendőrségen kihallgatták az üngyilkos testvérbátyját, aki elmondotta, hogy öccse könnyelmi életet él. Cheul előbb a Nemzeti Színházban volt diszletező munkás, ahonnan a Davila Színházhoz ment át. Tettének oka ismeretlen.

utáni időkn...
minió ked...
a kincstár...
Julius 1...
Intrü tér rem...
Információk az...
Bucuresti: Julius...
sötthon felépíté...
0 ezer lej. Ova...
a munkatügyi...
csztályánál Bu...
Bucuresti: Ju...
Boskavas beszer...
ól a humedoars...
százalék. Infor...
Bucuresti, St...
ek
megrendelés...
szólatorok szá...
635.630 lej.
mi társaság van...
amely részvény...
lködni és célját...
alom fejlesztése...
szági exponen...
rezt, amely j...
tet révén árt...
német árucikk...
ben. Az alakul...
társaság texti...
pek importjáv...
l, ameltt üveg...
német találmá...
ló forgalomba...
alakulat arde...
a cluji Ork...
ja fogja elláti...
a Mihai Vitea...
dett beton üzlet...
e célra július...
kl. Az építke...
tak elő.
cluji törvény...
reziós tárgyalá...
a Str. Vlahuța...
katolikus egy...
számára tör...
folyt vételár...
fordítását. A...
Ardeleana...
szőrtésztést, dr...
lejt, dr Peris A...
76.000 lejt kap...
ingatlanai el...
állító összeg...
ítéséből akarja...
lin levő palo...
edelmi könyv...
versenyre vo...
jelentik: All...
edelmi könyv...
Dekrétum lesz...
éven tapasz...
dekrétumban...
reskedelem és...
zón is. — A...
elhatározta...
örvényét főleg...
biztosításra...
edelmi egyez...
meghatározáso...
ntmondanak a...
a védjegytulaj...
assák be a lé...
csnyire gyártási...
rsenyre vonat...
ak.
Teius-i
nyilik meg...
Margit Tüml...
I. 4.

SPORT

Vasárnap indul a Közép-Európa Kupa küzdelem

Cluj, június 21. (Az Uj Kelet tud.) A Közép-Európa Kupa küzdelmei vasárnap indulnak, amikor az első forduló játsza a teljes mezőny. A román részről résztvevő két futballcsapat közül a Ripensia Bucurestiben játszik az olasz FC Milannal, míg a Rapid FC együttese Budapestre utazik, ahol az Újpest csapatával mérkőzik. A KK első fordulójának programja és a játékezők névsora a következő:

- Budapest** Újpest—Rapid FC, vezetői Bizik Csehszlovákia és Hungária—Juventus, vezetői a cseh Vogel.
- Bűnben Zsidice**—Ferencváros, Scorzonai olasz.
- Műánóban** Ambrosiana—Kispest, Xifando román.
- Genovában** Genova—Sparta, Hertzka magyar.
- Belgrádban** FSK—Slavia, Dattilo olasz.
- Kladnóban** Kladno—HASK, Iváncsics magyar.
- Bucurestiben** Ripensia—FC Milan, vezetői a magyarországi Klein Árpád.

Csak cöviden...

Az Universitatea futballcsapat vasárnap Bialamaren szerepelt, ahol a Phönix-szel játszott barátságos mérkőzést. Győzött a Phönix 4:3 (2:1) arányban.

A Nemzeti Bajnokságba való bejutásért folyó minősítő küzdelemben a ploesti Tricolor, a brailai Dacia Unirea és Universitatea egy csoportba kerültek. A Tricolor két mérkőzést játszott már a Dacia Unireával, amelyeket 8:3 gólaránnyal nyerte. Hátra van még ebben a csoportban a kétszeri Tricolor—Universitatea mérkőzés. Amely csapat jobb pont és gólaránnyal nyeri a két mérkőzést, bejut az A) csoportba. Mindenesetre az Universitatea-ra nehéz szerep vár a jó formában levő Tricolorral szemben.

Holnap, csütörtökön villanyfény mellett a cluji Victoria barátságos mérkőzést játszik a Venus-szal. Június 27-én Venus—FC Milan, ugyancsak esti mérkőzést terveznek.

A Timpul értesülése szerint az FC Milan ma, szerdán Romániába érkezik és egy fürdőhelyen pihenve fog felkészülni a Ripensia elleni közép-európai kupamérkőzésre. A Ripensia ugyancsak üdülőhelyen várja a vasárnapi mérkőzést.

A cluji kerület atlétikai bajnokságának másodnapos eredményei: 200 m: 1. Dejenar KAC. 800 m: 1. Dr. Bremzay KAC 2.11.2. Versenyen kívül Kiss György 2.02.6 mp. 3000 m: 1. Grosan KAC 10.27 mp. Hármastugrás: 1. Murzafer Seifet KAC 11.53 m. Kalapácsvetés: 1. Biró György KAC 43.65 m. Rudugrás Dr. Biró KAC 3.40 m. 4x100 m staféta: 1. KAC (Fosztó, Tamás, Bremzay, Dejenar) 46.4.

A párizsi labdarugó világbajnokság pénzügyi mérlege a legújabb párizsi jelentés szerint a következő: Bevétel: 5.866.000 frank, kiadás: 4.500.000 frank. Nyereség: 1.366.000 frank. A magyar-olasz mérkőzés bevételé 808.000 frank. A legnagyobb bevétel a francia-olasz mérkőzésen volt, ahol 58.000 néző 875 ezer frank bevételt jelentett.

A Comitetul Federal július 15-én ülést tart, amelyen a román labdarugás érdekelt igen fontos ügyekben kell döntést hoznia. A július 15-i federal-ülésen a következő négy főpont kerül tárgyalásra: 1. A szövetségi kapitány ügye. 2. A külföldi honosságú játékosok problémája. 3. Szövetségi edző szerződötése. 4. Az egyesületek részére adandó direktívák, játékosok magánéletének tüzetesebb ellenőrzésére vonatkozóan.

A román vízpolócsapat a hónap végén csehszlovákiai turára megy. Az első mérkőzés Prágában lesz Csehszlovákia és Románia első csapata között. A második szintén a cseh fővárosban Románia első és Csehszlovákia második csapata között. A harmadik mérkőzésre Brinnben kerül sor Románia és a szintén Csehszlovákia utazó Jugoszlávia csapata között. Az egyik fővárosi lap szerint ez lesz a román válogatott összeállítása: Kapusok: Normann és Guráth. Hátvédek: Radu Grigore és Vancea. Fedezetek: Slavescu és Daróczl. Csatárok: Barna, Püllök, Fischer.

Hatezer diák jelentkezett érettségire

Saját tanáraik előtt vizsgáznak a növendékek

Bucuresti, június 21. A június 25-én kezdődő érettségi vizsgákra 6000-en jelentkeztek. A vizsgáztató bizottságokat kijelölték, de még nem hozták nyilvánosságra. Egyébként, a fővárosi lapok értesülése szerint, a nemzeti nevelésügyi minisztérium megváltoztatta a középiskolai törvény egyik szakaszát olyan értelemben, hogy a jövőben a tanulók saját tanáraik előtt is vizsgáznak, illetve saját tanáraik is helyet foglalhatnak az érettségi vizsgabizottságban.

Clujon három bizottság fog működni. Ezek a következő iskolák tanulóit fogják vizsgáztatni:

- 7-es számú bizottság: Baritiu fiulice-

um, Seminariul Pedagogic Universitar és a tanfelügyelőség útján jelentkezőket. A bizottság a Baritiu liceum helyiségeiben fog működni.

8-as számú bizottság: Müködi a Principesa Ileana helyiségeiben. Vizsgáztatja a római katolikus fiu, református fiu és leány és unitárius fiuliceumok tanulóit.

A 9-es bizottság a Regina Maria leánygimnáziumban fog működni. Vizsgáztatja a Regina Maria, Principesa Ileana Cluj, Principesa Ileana Turda és cluji római katolikus liceumok tanulóit, valamint a tanfelügyelőség útján feliratkozott jelölteket.

A tavalyinál lényegesen nagyobb lesz az idei termés

Bucuresti, június 21. G. Sescioreanu, a Mezőgazdasági Kamarák Szövetségének elnöke a következő nyilatkozatot adta az idei termésről: „A buza-termés általában jó és minden jel arra mutat, hogy lényegesen nagyobb lesz a tavalyinál. Egyelőre még nem lehet ugyan tudni, hogy az utóbbi napok jégesői milyen károkat okoztak. Tény azonban az, hogy az idén buzával nagyobb területeket vetettek be, mint tavaly, közel 3 millió 300 ezer hektárt. Így tehát a termés más azért is nagyobb

lesz. Az eddig beérkezett jelentések szerint a hektáronkénti átlagtermés is nagyobb lesz a tavalyinál és eléri majd a hektáronkénti 1200 kilogramot. A Mezőgazdasági Kamarák Szövetsége összefoglalóan mezőgazdasági kiállítást rendez. Ez a kiállítás a Paroul Carolban nyer elhelyezést, vagyis azon a helyen, ahol jelenleg a „Luna Bucurestilor“ kiállítása van. A kiállításon anyagokkal az ország mezőgazdasági kamarái és állattenyésztő szindikátusai szerepelnek.“

Letartóztattak egy huszonhárom éves szélhámot,

aki egész sereg hamisított betétkönyvvel károsította meg a postatakarékot

Bucuresti, június 21. A fővárosi rendőrség tegnap letartóztatta Simion Catrinescu szélhámot. A magasnövésű, szőke, jólöltözött Catrinescu mindössze 23 éves. A neamtzmegeyi Madei községben született, az utóbbi időben Bucurestiben lakott a Buzesti-ut 21. számú házában. „Pályafutását“ 1938 március 13-án kezdte meg, amikor betört Gh. Popescu pincérek a Grivitei-uton levő lakásába és különböző értéktárgyak mellett magával visz egy pincér nevére kiállított bejelentőhivatali igazolványt. Március 15-én Catrinescu megjelenik a letétpénztárnál és Gh. Popescu nevére elhelyez 500 lejt. Személyazonosságát a lopott igazolvánnyal igazolta, amire ráagaszott a saját fényképét. Az 125914. számú letéti könyvecskét meghamisítja és az 500 melé egy zérót írva átjavítja 5000-re. Megha-

misítja a letét napját is és megjelenik az északi pályaudvaron levő postahivatalban, hol felvesz 2000 lejt letéte terhére. Még aznap elmegy a főpostára is, ahol egy Elena Oblesco nevű tisztviselőnőnek gyanus lesz a javított letétkönyv. Catrinescu erre otthagyja és az első vonattal Floestibe megy, ahol 500 lejt helyez letétebe és átjavítja 55.000-re. Azután visszautazik a fővárosba és március 21-én vakmerően megjelenik a CEC központi irodájában, ahol letesz 300 lejt. Ezt a könyvet is átjavítja 31.000 lejre. Sikkeült felvennie 10 ezer lejt, de látva, hogy a Gh. Popescu név használata kockázatos, más igazolványokat szerez. Lakásán egész hamisításhoz szükséges kelléktárat találtak. Valószínű, hogy Catrinescu több vidéki városban is működött.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

A ROYAL MOZGÓ MÜSORA:

Egy kimagasló filmesemény premierje! Thorne Smith világhírű vígjátékának filmváltozata után: A szőke kísértet. Kísértetjárás, szellemek színples csatája a film. Két órai felejthetetlen szórakozás. Főszerepekben: Constance Bennett, Cary Grant. Németül beszélő film.

A CAPITOL MOZGÓ MÜSORA:

A vallomás. Premierfilm! Egy egészen új és meglepő rendezési vígjáték. Főszereplők: Carole Lombard és Fred Mac Murray.

AZ OPERA MOZGÓ MÜSORA:

Szerdától vasárnapig közkívánatra: Frankenstein menyasszonya. Fősz.: Boris Karloff.

Jön! Leányálom. Bette Davis.

AZ EDISON MOZGÓ MÜSORA:

Bübbajos műsor: I. Lumpok királya. Fenséges vígjáték Trude Mariannel, Theo Lingner Ralph Arthur Robert és Hans Junkermann. II. Add nekünk az éjszakát. Jean Kiepura legújabb és a legcsodásabb filmje. III—IV. Híradó és Micki Maus.

Jön: Nászéjszaka és Álarcos lovas.

A MUNKÁS MOZGÓ MÜSORA:

I. Az emberi bestia. Dráma. Fősz.: Silvia Sydney és Spencer Tracy. II. Az átkos asszony. Megható társadalmi dráma. Fősz.: Eette Davis és Franchot Tone. III. Journal.

A SELECT MOZGÓ MÜSORA:

Az örökös légiója. Izgalmas kalandorfilm, főszerepben: Dick Foran, az aranyhangú cow-boy.

AZ URANIA MOZGÓ MÜSORA:

Gasparone. Rökk Marika legújabb szenzációs operettje. Főszerepekben: Schlezák Leó és Sima Oszkár.

A THALIA MOZGÓ MÜSORA:

Premier! Gyilkosság a Central kávéházban. Izgalmas bűnügyi film. Journal. Főszereplők: Stoiz Hilda, E. Hausmann. Csütörtöktől: Premier! A dadogó püspök titka. Edgar Wallace híres izgalmas regénye. Előtte premier Micky Maus, Journal.

Június 15-én nyílt meg

Remeten

Ládner-féle ort. kóser penzió

Szezon szeptember 15-ig. Erdéklődni: LADNER, Oradea, P. M. Viteazul 10 sz. Telefon 16-84.

RÁDIÓ MŰSOR

Szerda, június 22.

Bucuresti, 7.30: Torna, hírek, reggeli hangverseny. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport. 13.10: Déli hangverseny. Közben: Sporthírek. 13.40: Hanglemezek. 14.15: Hírek, időjárásjelentés, rádióhír. 14.30: Hanglemezek. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 19: Könyvek és folyóiratok. 19.15: Szórakoztató zene. 19.45: Felolvasás. 20: Borneanu Aurel Chapin-halokát énekel. 20.25: Mignon-ének. 21: Felolvasás. 21.15: Theodorescu dor hegedül. 21.50: Tarka lemezek. 22.55: Az Operaház tagjaiból alakult zene.

Jeruzsálem. Déltűn 5.30: Pontos rek. Ifjúsági előadás, zenével. 8: M. lanszky: Előadás a jisu történetéről. Hangverseny, héber népdalok. 8.50: Fliternik előadása. 9: Pontos idő. hírek. 9.30: G. Lichtheim: Novella. 9.4 Mose Parnesz, Daniel Hunkler, Erich 10.15: S. V. Halprin előadása: A bridi. Budapest. 7.45: Torna, utána hanglen. 11: Hírek. 13.05: Katonazene. 13.30: H. 14.30: A rádió szalonzenekara. 15.35: H. 18.30: Zsögön Lenke énekel, zongorán kis Schwab Mikós. 19.15: Cigányzene. 20.1 Kedvelt hanglemezek. 21: „Pompeji végnajjai“. Hangjáték három részben. 22.30: Hírek. 22.55: Az Operaház tagjaiból alakult zene kar.

Mit hallgassunk a külföldi műsorból:

Belgrád, 21: Rádiózenekar. London Regional, 24.25: Beethoven: C-dúr hegedül és zongora. Rádó Paris, 22: Tarka dalos, zenés est. Varsó, 22.10: Smidowicz zongoraművész a rádiózenekarral.

Csütörtök, június 23.

Bucuresti, 7.30: Torna, hírek, reggeli hang-hírek, sport. 13.10: Déli hangverseny. Közben: Sporthírek. 13.40: Hanglemezek. 14.15: Hírek, időjárásjelentés, rádióhír. 14.30: Hanglemezek. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 19: Időszéri anyag. 19.15: Táncczene. 20.05: Felolvasás. 20.20: Igy Pia bölcsődalokat énekel. 20.45: Csajkovszkij: Hegedűverseny. 21.15: Felolvasás. 21.30: Kis rádiózenekar. 22.30: Hírek. 22.45: Vendégül zene.

Jeruzsálem, Déltűn 5.30: Pontos idő, hírek. 8: Előadás a nyelvészet köréből. 8.15: A Héber Zenekar hangversenye: A nagy Maggid élete. Chaszid dalok. 9.15: Pontos idő, időjárás, hírek.

Budapest, 7.45: Torna, utána hanglemezek. 11: Hírek. 13.30: Hírek. 13.40: A rádió szalonzenekara. 14.30: Hanglemezek. 15.35: H. rek. 18: „A vitaminok és a népegészség Góth Endre dr előadása. 18.30: Simonyi Groh Klára hegedül, zongorán kiséri Kett Ernő. 19.30: Katonazene. 21: Gitár-est. Hírek. 22.25: Cigányzene. 23: Dohn Ernő és Zathureczky Ede zongora- és hegedűszenátákat adnak elő. 24.10: Jazz.

Mit hallgassunk a külföldi műsorból:

Droitwich, 22.20: Rádiózenekar. Rádó Paris, 21.30: Szimfónikus hangverseny.

APRÓ HIRDETÉSEK

Gyapjufutó, Bieger gyártmányu, kintűn állapotban eladó. Salamon olajgyár, Gherla.

Gyakorlatot (perfekt román) keres Rimóczy szállítási vállalat, P. Gării 9.

Lakótársnót keresek Sétatér elején levő elegáns butorozott szobához. Cim a kiadóban.

Okleveles szülésznő hosszabb klinikai, vagy kórházi gyakorlattal felvétetik. pályázatok július 1-ig Spitalul Evreesc Satu-Mare címre küldendők.

Nősülés céljából 25 év körül jobb családból való szerény és falusi életet kedvelő urilány ismeretségét keresi vidéki kereskedő. Levelet „Megértő“ jellegű a kiadóba.

Kiadó olcsón szoba konyha a nyári hónapokra. Str. Bravilor 19.

Nyaralásra alkalmas komfortos butorozott szoba kertes villában, a Botanikus kert mellett, kiadó. Str. Aron Pumnul 12.

Eladó a Calea M. Foch 58 alatti sarokh nagy telekkel. Értekezni a trafikban.

Időjelzés. re derüt égbe. emelkedő egü eső föle. m. dőben a fő. — Fialat zslé ami zenekonzerte megtrartott kívül tehetséges Faragó Ernő. szotta hévvel s zonyára szép j mely átérés j és kiforrott ted hallgatójára. M A tehetséges h tatja tanulmány körökben nagy. — Mozi nélkül. e. Tudósitor. Targu-M. ései foly. Néhány h. ben levő. inescu és. e, akik az. árossal fer. bérösszeg. gyobb össze. k rülmény arra. hogy azonnali szonyt. Enne város a moz. öbb egyezked. amelyek azonk. A mozgó bérl. nak indítani. Transsylvania. óta előadást. a kiadásokat. lakosu város r.

Gadogó

Kártalan tulajdonosait. zsal, emelkedő egü eső föle. m. dőben a fő. — Fialat zslé ami zenekonzerte megtrartott kívül tehetséges Faragó Ernő. szotta hévvel s zonyára szép j mely átérés j és kiforrott ted hallgatójára. M A tehetséges h tatja tanulmány körökben nagy. — Mozi nélkül. e. Tudósitor. Targu-M. ései foly. Néhány h. ben levő. inescu és. e, akik az. árossal fer. bérösszeg. gyobb össze. k rülmény arra. hogy azonnali szonyt. Enne város a moz. öbb egyezked. amelyek azonk. A mozgó bérl. nak indítani. Transsylvania. óta előadást. a kiadásokat. lakosu város r.

Akinek működése re. élkül megf. el éhgyomo. Ferenc Józ. eg orvosát.

Asóval egyei gazda. non és Sácár. hosszu idő ó. egymással. A hogy az elmu. ség közelébe. szólalkozás. sor és Sácár. zsal fejbest. utva esett. madója otth. vel akadtak. szállították. örség.

Felh

Felhívjuk. ilus 24-iki. etség kirár. a Zs. N. S. inába men. nagyobb ke. Jelentkez. reascá, Tim. Telefon: 22-

HIREK

Időjárás. Emelkedő légnyomás, többre derül égből, enyhe határozatlan irányú szél, emelkedő hőmérséklet, kevés és helyi eső főleg az ország északi részében. A déliben a fővárosban 30 fokot mértek.

Fiatal zsidó hegedűs sikere. A cluji állami zenekonzervatórium múlt hét csütörtök este megtartott évről-évre vizsgáján egy rendkívül tehetséges fiatal zsidó hegedűs tűnt fel: **Faragó Ernő.** Paganini, Campabellát játszotta hévvel s tehetséggel. Fiatal kora dacára zonyára szép jövő vár rá. Fiatal kora dacára némly átérés jellemzi játékát, meleg tónusa és kiforrott technikája pedig közvetlenül hat hallgatójára. Megérdemelt nagy sikere volt. A tehetséges hegedűs ösztön Párizsban folytatja tanulmányait. A fiatal művészek szakörökben nagy jövőt jósolnak.

Mozitól maradt Targu-Mures között. Tudósítónk jelenti: A negyvenéves Targu-Mures városa az utóbbi napok eszéi folytán teljesen mozi nélkül maradt. Néhány hónappal ezelőtt ugyanis a saját híven levő Városi Mozgófényképszínházat inescu és Korn vállalkozóknak adták át, akik azonban nem tudtak eleget tenni árrással fennálló szerződéseik feltételeinek bérösszeg fizetése tekintetében és mivel gyobb összegű hitárelék állott fenn, ez a körülmény arra indította a város vezetőségét, hogy azonnali hatállyal megszakítsa a bérleti szerződést. Ennek megfelelően tegnap lezáratta a város a mozi és az előadás elmaradt. Később egyezkedési tárgyalások indultak meg, amelyek azonban nem vezettek eredményre. A mozgó bérleti most kártérítési pert akarnak indítani a város ellen. Ugyanakkor a Transylvánia Mozgó sem tart néhány nap óta előadást, mivel a bevételek nem fedezték a kiadásokat és így jelenleg a negyvenéves város mozi nélkül áll.

JÖN! JÖN! JÖN! PREMIER!
Edgar Wallace világhírű regénye filmen, a **Dadogó püspök titka**

Kártalanították a tãrgumuresi repülőtér tulajdonosait. Tudósítónk jelenti: Két évvel ezelőtt a tãrgumuresi cukorgyár mögött levő hatalmas térséget a tãrgumuresi repülőtér eljaira sajátította ki a repüléstügyi minisztérium. Ez a terület addig a gróf Bissingen-alád tulajdona volt, amelyet Mudra Alajos birtokos bérelt. A kisajátítási eljárás megindult és ennek során most a tãrgumuresi vála tárgyalásán a kisajátított cca 127 hold területnek a repüléstügyi minisztérium javára történő bekebelezését és birtokbaadását rendezte el. A kisajátított területért a Bissingen-alád közel 6 millió lej kap, míg a birtok jelenlegi bérlelője, Mudra Alajos részére 600 ezer lej kártalanítást ítélt meg a tábla. Ugyanakkor kisajátítottak egy kisebb területet Mureseni községtől is, amelynek kisajátítási értéke fejében a tábla 200.000 lej itélt meg. Az ítélet még nem jogerős.

Akinek a vérnyomása magas és szív-működése rendetlen, úgy érhet elő éröködés nélkül megfelelő könnyű székélést, ha reggel éhgyomorra egy kis pohár természetes **Ferenc József** keserűvizet iszik. Kérdezze egy orvosát.

Asóval leütötte ellenfelét egy mures-egyei gazda. Tudósítónk jelenti: Morar Simion és Săcărean George muresmegyei gazdák hosszú idő óta ellenséges viszonyban állanak egymással. A véletlen úgy hozta magával, hogy az elmúlt napon a két gazda Band község közelében összetalálkoztak. Heves összeszólalkozás után tetlegességekre került a sor és Săcărean George felkapott egy ástót és azal fejbeujtotta ellenfelét, aki vértől borítva esett össze. Az eszméletlen embert támadója otthagya és csak hosszú idő elteltével akadtak rá a falusiak, akik a **kórházba** szállították. A támadót letartóztatták a csendőrség.

Felhívás a Cur Salom tagjaihoz!

Felhívjuk a Cur Salom tagjait, hogy a július 24-iki közgyűlésre a Zsidó Nemzeti Szövetség kirándulási osztálya útján utazzanak. A Zs. N. Sz.-nek sikerült az összes Palesztinába menő hajókra tagjai részére a legnagyobb kedvezményt biztosítani. Jelentkezni lehet: Uniunea Națională Evrească, Timisoara III. Piața Plevnei 3 alatt. Telefon: 22-89.

A Cur Salom Igazgatóságának ardeali megbízottja **Drechsler Gyula**

Kisiklott egy iparvasút Muresmegyében. Tudósítónk jelenti: Az elmúlt napokban súlyos szerencsétlenség történt a Bangra favállalat muresmegyei telepén. Egy fával megterhelt vonat jött le a hegyről hét kocsival. A nagy megterhelés következtében a kocsi az egyik kanyarnál kisiklott. A szerencsétlenség folytán Moldovan Demeter főkező és Pop Gligore fűtő a kezükön és lábukon súlyosan megsérültek. Csodálatos módon a vonatvezető Croitor Gligorenak semmi baja sem történt. A két sebesültet a reghini kórházban ápolják.

JÖN! JÖN! JÖN! PREMIER!
Edgar Wallace világhírű regénye filmen, a **Dadogó püspök titka**

Hetven késszurással harakirit követett el egy sighet-i cipészmeister. Sighetről jelenti: Borzalmas módon követett el öngyilkosságot egy sighet-i aggyastyán. Sarkadi Károly 65 éves cipészmeister Str. Ghica 26 szám alatti lakásán tegnap holtan találták meg. Amikor a hatóság emberei a holttestet megvizsgálták, azt hitték, hogy optikai csalódás áldozataul estek: a hatalmas vértöcsében a padlón fekvő hullát ugyanis több mint hetven vágás ékteleltette el, amelyek a cipészmeister áls díkcséttől származtak. Rövidesen megállítást nyert, hogy nem büntény esete forog fenn, hanem a szerencsétlen ember önkézevel vetett véget boldogtalan életének. Szinte rejtély, hogy a szerencsétlen sorsu cipészmeister hogyan volt képes ily borzalmas öncsonkítást végezni, mert már az első díkcszurások, amelyeket a fején, a nyakán és a has táján ejtett, pillanatok alatt végeztek az öngyilkossal. Megállapítást nyert, hogy Sarkadi Károly, aki még röviddel ezelőtt a sighet-i iparostársadalom közitszetében álló tagja volt, szörnyű nyomorban követte el a borzalmas harakirit. Röviddel ezelőtt már az idegzavar jelei is mutatkoztak a szerencsétlen emberben és a hatóságok emberei biztosra veszik, hogy háborzongató tettét beszámíthatatlan idegállapotban követte el. Az ügyesség megadta a temetési engedélyt.

Aranyért ellen Goedecke féle Anusol!

Ionescu-Sisesti földművelésügyi miniszter Ruzsucsukban. Ruzsucsukból jelenti: Ionescu-Sisesti földművelésügyi miniszter tanulmányozni hívta az eszak-bulgáriai mezőgazdasági intézményeket s termelési módszereket, ezért tegnap reggel fél 9 órakor Ruzsucsukba érkezett. Itt a város polgármestere és a román főkonzul fogadták. A miniszter megtekintette a csifkú mezőgazdasági iskolát és a malmokat, majd a város nevezetességeit. Délután Ionescu-Sisesti hajókirándulást tett a Dunán Aurelian szófiai román követ társaságában.

Nők is betölthetnek közhivatali Norvégiában. Oslóból jelenti: A parlament megszavazta azt a törvényt, aminek értelmében nők is betölthetnek mindenféle közhivatali tisztséget, kivéve a lelkeszi hivatalt, amit a klérus ellenez.

Egy maramuresi tanítónő megrendítö öngyilkossága. Sighetről jelenti: Megrendítö öngyilkosságot tartja igazolomban a cseh Maramures lakosságát. A tegnap délelött a Hust felől jövő gyorsvonat kerekei alá vetette magát Ludmilla Laichtachova 27 éves Bustyaháza tanítónő. Az életunt tanítónő a község állomása előtt várta be a vonatot, majd mielőtt a vonat lefékezett volna, hamar a mozdony kerekei elé vetette magát. Segíteni már nem lehetett rajta, mert a gyorsvonat hatalmas kerekei pillanatok alatt végeztek a szerencsétlensorsu fiatal teremttessel. A szörnyű jelenetnek számos szemtanuja volt, akik közül többen elájultak. A csinos tanítónő szerelmi bánatában követte el az öngyilkosságot, mert udvarlója aznap vezette oltárhoz vetélytársnőjét.

Uj könyvnapj teljes Ady. Ady Endre összes versei, 544 lap, vászonkötésben most 158 lej, később 251 lej. Könyvnapj: Möricz Zsigmond: Légy jó mindhalálig, 282 lap, fűzve most 59 lej, később 165 lej. Körmendi: Budapesti kaland (világdijs) 544 lap, most fűzve 92 lej, később 178 lej. Sárközy: Mint oldott kéve most fűzve 92 lej, később 158 lej. Ilyés: Puszták népe most 92 lej, kötve 125 lej, később 158 lej, stb., stb. Lepagenál Cluj. Postán utánvétellel. Rendeljen azonnal. Kérjen jegyzéket Lepagetól.

Felozslatták a sighet-i munkakamara vezetőségét. Sighetről jelenti: Tegnap Sighetre érkezett dr Hariton Moldovanu, a cluji munkakamara elnöke, aki a szokásos vizsgálatot folytatta le a sighet-i munkakamara felett. Dr Hariton Moldovanu egyébként fel-függesztette a sighet-i munkakamara fiók élére kinevezett interimár bizottság működését és az új vezetőség kinevezéséig Rátkövi Gyula munkakamarai tisztviselőt bízta meg az ügyek vezetésével.

Két halálos áldozata van az itéletidőnek Maramuresben. Sighetről jelenti: A Maramures megye felett végigvonult itéletidő igen jelentős anyagi károkat okozott. Rengeteg termés, főleg gyümölcs pusztult el, míg a sírúrn lecsapott villámok a marhaállományban is pusztításokat végeztek. A lecsapott villámok egyébként két emberéletet is áldozatul követeltek egy fiatal gazdálkodó és egy idősebb asszony személyében.

Szerencsés kimeneteli repülőkaranból. Bucurestiből jelenti: Vintileasca közelében ma délelött Eftimopol hadnagy repülőgépe nélcsovarja eltört a levegőben. A pilóta siklórepüléssel próbált földet érni, de egy fának ütközött. A gép összetört, a pilóta csodával határos módon sértetlenül maradt.

Anyák!
Ha szépet akarnak látni, nézzék meg **FRIEDMANN fotóművész** kirakatában a művészai gyermekképeket. Str. Regina Maria 46.

A vasút vezérigazgatójának inspekciója a transilvianai vasútepítkezéseknél. Bucurestiből jelenti: Macevi mérnök vasúti vezérigazgató Parvu és Puscaru aligazgatók társaságában megtekintette Transilvniában a vasúti hálózat kiegészítését célzó munkálatokat. Az Iva Mica—Vatra Dornei vonallal kezdtek az inspekciót, ahol hatalmas munkástelepet létesítettek. Megszemléltek azután a Teius—Apahida vonal megkettőzésének munkálatait, ami az ősszel lesz kész. Gyorsított menetben dolgoznak a Salva—Viseu 51 kilométeres szakaszon is, ami közvetlen összeköttetést fog teremteni Csehszlovákiával.

Deréklájást

a nőknél leginkább altesti gyulladások, elváltozások és exsudátok okozzák. A póstyeni iszap chemiai anyagai megpuhítják a beteg szöveteket és feloldják az exsudátokat. 4 hetes póstyeni kúra sok ezer asszonyt mentett meg az operációtól.

Pöstyén fürdő

gyógyulást hoz. 3 óra repülőgépen Bucurestiből, visszajövet 70% kedvezmény. Információ: Pöstyán Bureau Drogram S. A. Timisoara I. P. Tepes Voda No. 1.

TURISZTIKA

A KKASE turistaszakosztálya e hó 2-án reggel 3 órai indulással autós kirándulást rendez a Dregan völgybe. Vendégeket szívesen lát a vezetőség. Jelentkezni lehet az unitárius kollégium tornatermében minden este 8—10-ig. A turistaszakosztály.

Amerikai hírek. Washingtonból jelenti: Morgenthal pénzügyminiszter formálisan megcáfolta azokat a híreket, amelyek a dollár esetleges leértékeléséről szólnak. — Roosevelt elnök törvénytervezetet fogadott el, amelynek értelmében 1939-ben 22 millió hektárt fognak bevetni az Egyesült Államokban. — Cordell Hull külügyminiszter állítólag olyan tervezetben dolgozik, amely hivatva lenne „emberséggé tenni a háborút”. A tervezet főcélja a polgári lakosság bombázásának megakadályozása lenne. Hull állítólag érintkezésbe akar lépni a többi nemzetekkel a kongresszus legközelebbi üléséig.

Orvosi szakülés. A Paul Ehrlich Orvostudományi Egyesület június 23-án, csütörtökön este pontosan 9 órakor tartja 119. évről tudományos ülését saját helyiségében, Str. Memorandului 13, a következő tárgysorozattal: Dr Elekes Miklós: Vincent van Gogh. (Psychopathologiai és művészeti-pszichologiai tanulmány). A tagokat és orvosvendégeket ezuton is meghívja a vezetőség.

Külföldön tanuló gyermekének minden szak- és tankönyvét rendkívül kedvezményesen Lepagenál Cluj rendelheti. Kérjen ingyen jegyzéket. Cim: Lepage — Cluj.

A brükről van szó. Wagner-Zellhof pompás új műve (Pénz, áru, szegénység, gazdagság, stb.) rengeteg képpel, kötve 330 lej. Heli: Közgazdasági Lexikon kötve 290 lej, fűzve 211 lej Lepagenál Cluj. Postán utánvétellel. Kérjen teljes jegyzéket.

EGYESÜLETI ÉLET

A Kórházegyesület és Nőgyógyászati teadöntőjei. Cluji olvasóink figyelmét felhívjuk a két egyesület hölgybizottsága által minden csütörtök délután 4 órakor rendezendő teadöntőjára, ahol figyelmes háziasszonyok gondoskodnak arról, hogy a jelenlevők jól érezzék magukat. A két egyesület a cél érdekében is reméli és elvárja, hogy ezeket a kellemes időtöltést is jelentő délutánokat minél nagyobb számban látogassák.

Arvák Szombatja Gherian. Az Arvagondozó gherlai helyicsoportja ezuton mond köszönetet a hitközség tagjainak, aki az Arvák Szombatja alkalmával ezen nemes alapra adakozni szivesek voltak és lehetővé tették számos zsidó gyermek tihutaj nyaralását. A vezetőség kéri azon tagjait, akik hátralekban vannak, sziveskedjenek tagdíjikat soronkívül rendezni.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

„Egy cionista”. Hat és fél dunam egy katasztrális hold. A palesztinai földviszonyokra vonatkozó információkért sziveskedjék a Zs. N. Sz. timisoarai központjához (Piața Plevnei 3) fordulni.

M. G., Oradea. Winston Churchill cikke sajnálatos nyomdatechnikai elnézés folytán került be kétszer egymás után a lapba. A mai lapszínalási adottságok mellett az ilyen elnézés a legnagyobb gondosság mellett is előfordulhat.

UJ KELET Legújabb hírek

(Elsődoldali cikkünk folytatása)

Jelöljenek ki a sérelmek és kölcsönös vádak felülvizsgálására. A bizottság angol, horvát és svéd delegátusokból alakulna meg. A bizottság ülésén Franciaországot képviselő Corbin londoni nagykövete kijelentette, a francia határvidék bombázásával kapcsolatban, hogy a jövőben minden hasonló kísérlet fegyveresen fog megtorolni.

Angol körök megállapítása szerint a francia-spanyol határ teljesen el van zárva a fegyverkereskedelemtől. Ennek megállapítására azért volt szükség, mert olasz részről egyasmit emlegettek, hogy a francia területre menekülő 43. spanyol divízió lenemfegyverzésével másrészt, Franciaország többibben megsevel, másrészt Franciaország többibben megsértette a benemavatkozás elvét.

A Reuter jelentése szerint olasz és szovjet körökben is meg vannak elégedve a délelőtt elért eredményekkel. Általános az a vélemény, hogy kompromisszum jön létre a tengeri ellenőrzés kérdésében is.

A Timos római tudósítójának jelentése szerint Graciani marsall Spanyolországra utazott, hogy tanulmányozza a katonai helyzetet és jelentést tegyen kormányának.

Az olasz távirati iroda hangsúlyozza jelentésében, hogy Olaszországot nem lehet felelőssé tenni a spanyol háború elhúzódásáért. A római egyezmény megkötésének pillanatában, úgy látszott, hogy a háború befejezése közelebb áll. Olaszország mindenesetre elutasít olyan kompromisszumos megoldást, amely csökkentené Franco tábornok győzelemi esélyeit.

Tizenkét napon belül megoldódik az alexandrettei kérdés

ISZTAMBUL, június 21. A török minisztertanács Atatürk Kemál elnökjével öt óra hosszat ülésezett, majd a miniszterek visszatértek Ankarába. Bajár török miniszterelnök az újságíróknak nem volt hajlandó nyilatkozatot tenni, mindössze annyit jelentett ki, hogy tizenkét napon belül megoldódik az alexandrettei szadzák kérdése.

ANKARA, június 21. A török köztársaság megalakulásának 15-ik évfordulója alkalmából közkegyelemben részesítik azt a körülbelül 150 török elköltözőt, akik annak idején a szultán környezetéhez tartoztak és szembeszálltak Atatürk mozgalomával, majd a köztársaság megalakulásakor külföldre menekültek. A közkegyelemben részesülő török főuraknak visszaadják elkobzott vagyonukat is.

Egymillió dollár lesz a bevétel a Schmeling-Louis boxmeccsen

Newyorkból jel.: A Schmeling-Louis öklövívó mérkőzés elé nemcsak Newyork, hanem az egész Egyesült Államok területén óriási izgalommal tekintenek. Eddig 800.000 dollár értékű jegy kelt el és valószínűnek látszik, hogy az eladott jegyek értéke meg fogja haladni az egymillió dollárt.

Az egész német népet vádolja az amerikai kémkedési per ügyésze

Newyork, június 21. (Rador). A Reuter ügynökség jelenti, hogy a kémkedési per vádirata igen mély benyomást keltett az amerikai közvéleményben. A vádirat igen súlyos terhelő bizonyítékokra hivatkozik. A per 18 vádlottja közül 14 Németországban tartózkodik. A szövetségi főbírószám vádiratában az egész német nemzet erkölcsi megvádolását látják.

A bíróság elé utalt 18 személy között vannak: Karl Schlutter, Herbert Jaenichen, Karl Bittel, Theodor Schultze, Fritz Schmidt, Johann Hoffmann. Mindannyian nemzetvédelmi adatokat tartalmazó iratokat és térképeket juttattak el német ügynökökhöz.

Hazaérkezett az uralkodó tengeri utjáról

Miron patriárka beszéde a legfőbb ellenőrző tanács tagjai előtt a közvagyon ellenőrzéséről

Constanta, június 21. Ma délelőtt 6 órakor futott be a kikötőbe a Luceafărul királyi yacht, amelynek fedélzetén az uralkodó kirándulást tett. A yacht befutásakor 21 ágyulóvést adtak le a kikötőben tartózkodó román hadihajók. 10 órakor Öfelsége partraszállt és a tömeg ünneplése közepette a fővárosba indult.

Mihály vajda Băile Herculane Băile Herculane, június 21. Mihály nagy vajda ma délben 1 órakor Sulitáról jövet ideérkezett. A pályaudvaron a helyi hatóságok fogadták. A vajda megtekintette Podeni községet és leszállt Crucea Albánál, ahonnan a királyi vonat Herculanera vitte. Holnap megtekinti a fűrődöt és Petnic községet, ahol egyik iskolatársának szülei laknak.

A legfőbb ellenőrző tanács tagjai a miniszterelnök előtt Bucaresti, június 21. Miron patriárka-miniszterelnök bemutatkozó kihallgatáson fogadta a legfőbb ellenőrző tanács tagjait, akikhez a következő szavakat intézte:

„Az új szerv, amelynek tagjai, hivatva vannak egyrészt ellenőrizni a közvagyon kezelését másrészt felülvizsgálni azokat a panaszokat, amiket az állam vagy más közületek által kötött szállítási szerződések ellen intéztek. Panaszot ismeretesen sokat emelnek Romániában és sokszor bünyös könnyelműséggel emelnek vádakot. Az Önök testületének lesz kötelessége minél gyorsabb megkorlátozásokat alkalmazni a bünyösök ellen, de egyidejűleg elhárítani minden igaztalan vádaskodást.”

Munkában a román személyzetet ellenőrző bizottság

Bucaresti, június 21. Ma délelőtt a román személyzetnek a vállalatoknál való elhelyezése ügyében kiküldött bizottság ülést tartott a nemzetgazdasági minisztériumban. Teodorescu ezredes, a vezénkar megbízottja elnökölt. Több iratcsomót tanulmányoztak át és szigorú megkorlátozó intézkedéseket hoztak néhány vállalat ellen, amelyek kihágást követtek el.

Ismét kivégeztek egy parancs-szegő kínai tábormokot

A Sárga folyótól délre folytatják a japánok a hadműveleteket

Tokió, június 21. (Rador). A japán hatóságok — mint a Domej ügynökség jelenti — közölték a külföldi diplomáciai képviselőkkel, hogy kiterjesztik a hadműveleteket a Sárga folyótól délre és Sanszi tartomány fővárosától keletre eső területekre is. Icsiang, Hupej, Henyang, Hunan és Pakhoj városok ezáltal a hadizónába kerülnek. Japán hivatalos körök ezért felkérték a külföldi diplomatákat, idejében helyezték biztonságba a fenti centrumokban lakó honfitársaik életét és vagyontárgyait.

Hankou, június 21. (Rador). Csang-Kaj-Sek marsall főhadiszállása közli, hogy Lung-hojsung tábormokot, aki a sanghaji harcokban a 88-as hadosztály parancsnoka volt, június 17-én kivégezték, amiért nem tartotta be kapott utasításokat Langfeng vádelménél. A tábormok utóbb csapatai élén harcolva visszahódította Langfeng városát, de a kivégzést nem kerülhette el.

Tatarescu hazautazott Londonból

Hétfőn lord Oxford, kedden a román követség vendége volt a román királyi tanácsos

London, június 21. Lord Oxford and Asquith és felesége tegnap díszbédet adott Tatarescu román királyi tanácsos tiszteletére. A meghívottak között volt Grigorcea londoni román követ, Anton Bibescu herceg, valamint Sir Frederik Leithros. Kedden délben a román követség rendezett díszbédet a Rit szállóban Tatarescu tiszteletére, a londoni francia, lengyel, török, cseh, görög és jugoszláv követek részvételével.

London, június 21. Tatarescu királyi tanácsos az angol fővárosból Párizsba utazott, ahonnan néhány órai időzés után Velencébe folytatja útját.

Isztambul, június 21. Dzselaal Bajár török miniszterelnök és Riüszüi Arras külügyminiszter, akik II. Károly király Öfelsége látogatásával kapcsolatban Isztambulban tartózkodtak, tegnap este visszautaztak Ankarába.

Csodákat műveltünk Anglia fegyverzésében — mondotta Hoare Belisha hadügyminiszter

A hadügyminiszter intő szózata a béke megzavaróikhoz

London, jun. 21. Az angol liberális párt mai ülésén nagy beszédet tartott Hore Belisha angol hadügyminiszter, amelyben azokról az erőfeszítésekről számolt be, amelyeket Anglia a fegyverkezés terén tett az utóbbi időben.

— Csodákat műveltünk a fegyverkezés terén — mondotta a miniszter. — Anglia készen áll arra, hogy megvédje magát.

Olyan összeget költöttünk a fegyverkezésre, amely elérte a napi egymillió fontot. Ennek ellenére is ötvenmillió fonttal többet irányoztunk elő társadalmi szolgálatokra. Azok, akik megkísérelték megzavarni a békét, meggyőződhetnek arról, hogy Nagy-Britannia kimeríthetetlen pénzügyi, anyagi és szellemi erőterhelékek fölött rendelkezik.

Harminc paraszt borzalmas szerencsétlensége a Bug folyón

Kiev, jun. 21. A Bug folyón, Brozska község közelében, borzalmas szerencsétlenség történt. Egy bárka, amelyben harminc paraszt foglalt helyet, egy adott pillanatban a folyó közepén elsüllyedt. Bárka feneke ugyanis a nagy megterhelés következtében leszakadt. Az összes berülők a vízbe futtak.

Zsidó csak zsidónak küldhet postacsomagot

Berlin, jun. 21. A német távirati iroda jelenti hivatalosan a következő tragikus hírt: A német posta vezérigazgatósága utasítására a postahivatalok a zsidók által feladott csomagokat csak abban az esetben vehetnek át, ha a címzett zsidó.

Kemál Atatürk fogadott leánya kényszerle szállást végzett Buzau mellett

Bucaresti, jun. 21. Sahiba Gocken kisasszony, Kemál Atatürk török köztársasági elnök fogadott leánya, aki repülőgépen hazaindult Törökországba, Buzau környékén eltévedt és kényszerleszállást végzett, amely hibátlanul sikerült. A Laree román repülőársaság azonnal a helyszínré küldte Mac Away kapitány amerikai mérnököt, aki sze rélyesen hozta Isztambulból Gocken kisasszony gépet repülőgép kijavitása után Kemál Atatürk leánya folytatja útját hazája felé. Gocken kisasszony egyedül vezeti gépét.

Paraguay nem ismeri el a hágai nemzetközi bíróságot

Genf, június 21. (Rador). Paraguay képviselője közölte a népszövetségi titkársággal, hogy a hágai nemzetközi döntőbírószám nem ismeri el többé. Genfben azt hiszik, hogy Paraguay ezután akarja megakadályozni Bolivának a Gran Chaco ügyében való panaszemelését.

— A „Kolomayer rebbe“ halálának évfordulója. A Clujon tavaly elhunyt Kolomayer caddik, rabénu Anselm Lichtenstein halálának évfordulóját e hó 24-én, pénteken fogják megtartani. Hívei e napon reggel fél hat órakor kizarándokolnak a temetőbe. Előzőleg, csütörtökön este 1/2 10 órakor a családi házában „szijum“ lesz, amelyen a megboldogult rebbe fia és veje fognak előadni.

— Folytatták a tárgyalásokat az IAR-nál elkövetett visszaélések ügyében. Bucurestiből jelentik: Az IAR-nál elkövetett visszaélések ügyében ma folytatták a tárgyalást. A tanúkihallgatások befejezése után talán még másor kerül a vádbeszédre.

A bélyegzetlenül talált számlák megbírógólása. A bucuresti ítélőtábla V. szekció Dec. fisc. 213—1937. sz. döntésében kimondotta, hogy bélyeg nélkül talált és sorszámmal ellátott számla nem ad okot annak feltételezésére, hogy az összes előző számlák szintén bélyegzetlenül maradtak. Csak a bélyegzetlenül talált számla miatt büntethető meg a kereskedő.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. T. nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop 10. Telefonszám: 18-60.

Taxa postală plătită în nr. No. 244716/8

10. Telefon: Havonta 110 évre 600, egy földre: Hav főlve 12, Hirdetések d „UJ KELET“ banati zsidó ja. Cikrénk forrás megj

Allamti

A szegedi egyik beszédét közelmúltban egyik végzett diplomás főle magától a sz a helyzet tisztotta a szives kisére tájékoztitkari mélt párt, amely éri magát é pillanatban je államtitkárjel maga méltósá százyolcvané diplomásnak, éveles, sőt m mélyebbről m karrier erejéb tartsa a nivó kor tudja, a várja.

Ez a szeged maga nembe né fel hasonló pretenciót ép a hivatalos in

Az új

A tizenkét napon belül megoldódik az alexandrettei kérdés. A föld m

vevése azonl teljesen. Csak Afrika belső Kenyában és tek állanak a nagyjában fel Brazíliában, kontinensével négyzetkilomé getik méhük üserdők zöldel tette be a lár

S most Ar ennek a viszó kaj államnak új, a Niagara vízestét fedez ez argentin gentinában betelepítésre, matosításra.

Mialatt ezé kéntelenül es hatatlan hely a világ külön lanul üldözöt gok, akik és ienül boilyong vedések terhe hazára lelml helyet bizto tisztes munka Különösen áll már százezt üzőttjei és hi megei vannak akar tömeges Holott nem észszerűség hogy a föld összes üldözöt tömör egység nemcsak a n oldás, hanem dagodását is let-felelesseggel telre — min állapotják me akar letelepe

